

GŁOS POLSKI

DZIENNIK POLITYCZNY, SPOŁECZNY I LITERACKI.

Oddział: Koło, ul. Kaliska 13.

Redakcja i Administracja Łódź, Piotrkowska 106.
Konto czekowe w P. K. O. Łódź, Nr 61.119

Cena 25 groszy

Telefony „Głosu Polskiego“ — Redakcja dzienna 19-71
nocna redakcja i drukarnia od godz. 9 wiecz. 7-99
00000 administracja i ekspedycja 1-99 00000

Zaburzenia robotnicze w Pabjanicach

Powodem zatarg na tle terminu urlopów zbiorowych w firmie Krusche i Ender — Akcja przeszła w ręce nieodpowiedzialnej młodzieży

Szarża policji na wzburzone tłumy — Zamknięcie fabryki na czas nieograniczony

Jak donosiliśmy przed kilku dniami w fabryce Krusche i Ender doszło do ekscesów na tle usunięcia kilkudziesięciu tkaczy. Wczoraj znów otrzymaliśmy od naszego informatora niepokojące wieści o ponownych zaburzeniach.

Wobec powyższego zasięgnęliśmy dokładniejszych informacji o całości kształcie zajść, które według rzeczowych relacji brzmią następująco:

Onegdaj o godz. 15.30 na terenie zakładów przemysłowych Kruschego i Endera w Pabjanicach wybuchły ponowne zaburzenia wśród robotników na tle wydalenia przez administrację fabryki jednego robotnika, który przy ostatnim zatargu przyczynił się do wywołania zaburzeń.

Na miejsce zaburzeń przybyła na tychmiast miejscowa policja, nawołując demonstrujących do rozejścia się, lecz tłum przybrał groźną postawę wobec policji. Ponieważ tłum

nie usłuchał wezwań, policja zmuszona była przypuścić szarżę. Demonstranci zostali rozproszeni, przy czym aresztowano 6 osób, które nawoływały tłum do oporu.

Po tych zajściach przejeżdżał przez Pabjanice w drodze do Łasku minister spraw wewnętrznych Sławoj Składkowski, któremu oddał raport kierownik miejscowej komendy policji.

W związku z powyższym udał się do Pabjanic inspektor Nosek w celu zbadania sytuacji.

Jak się dowiadujemy zarząd fabryki oświadczył robotnikom, że jeżeli natychmiast nie podejmą pracy, fabryka zostanie zamknięta na czas nieograniczony.

Tło powyższego zajścia według posiadanych przez nas informacji przedstawia się jak następuje:

Przed dwoma tygodniami w fabryce Krusche i Ender w Pabjanicach wynikł zatarg na tle terminu

urlopu zbiorowego. Administracja fabryki ze względu na konieczny remont maszyny parowej oraz w celu uniknięcia dodatkowej przerwy w pracy — ustaliła urlop na połowę lipca, robotnicy zaś żądali nie zwłocznego rozpoczęcia urlopu, względnie natychmiastowego ustalenia zapłaty za każdy dzień urlopu a to w obawie przed dalszą niżką stawki urlopowej, wskutek redukcji dni pracy w tygodniu.

Zatarg zaraz na wstępie przybrał ostrą formę, gdyż istniejąca do tego czasu delegacja robotników odsunięta została od decyzji przez grupę młodzieży robotniczej, która narzuciła ogółowi nową delegację. Większość tych delegatów albo działała w wyraźnym zamiarze zaostrzenia zatargu, albo też nie zdawała sobie sprawy jakie konsekwencje pociągnąć może za sobą dla ogółu robotników porzucenie pracy bez uprzedniego wykorzystania legalnych środków załatwienia sporu.

Na miejsce wyjechał inspektor pracy, który wyjaśnił delegacji stan prawny zatargu, podkreślając, iż wobec nie złożenia przez delegację list urlopowych oraz z braku podstawa do kwestjonowania terminu ustalonego przez firmę — dalszy strajk nie tylko pogarsza obliczenia urlopowe, ale naraża robotników na utratę zarobków bez żadnych widoków na zmianę decyzji firmy.

Po omówieniu przebiegu konferencji, element rozważniejszy wziął górę i robotnicy powrócili do pracy. Ponieważ ferment nie ustawał i normalny bieg pracy ustawicznie był hamowany, firma zwołała w ubiegłym tygodniu w trybie zwykłym jednego z robotników najbardziej podlegającego do strajku i gwałtownych wystąpień.

Fakt ten spowodował nowy strajk po bezskutecznym wezwaniu robotników do podjęcia normalnej pracy fabryka w dniu wczorajszym zosta-

ła zamknięta na czas nieograniczony.

Podkreślić należy, że działające na terenie Pabjanic organizacje zawodowe nie przyjmowały udziału w konferencji, ani też dotychczas nie interwenjowały gdyż zatarg wywołany został przez grupę nieodpowiedzialnej młodzieży, która swym postępowaniem nie tylko narażała 4 tysiące robotników i ich rodziny na utratę środków do życia skutkiem strajku, ale wystawiła także część robotników na zupełne pozbawienie pracy, firma bowiem nosi się podobno z zamiarem uruchomienia w przyszłości jednej tylko zmiany przy pełnym ew. tygodniu pracy.

Należy przypuszczać, że związki zawodowe wnikną głębiej w stosunki jakie zapanaowały z racji dojścia do głosu niepowołanych elementów demagogicznych i dołożą starań w kierunku szybkiego zlikwidowania zatargu.

Uroczystości w Stambule ku czci gen. Bema

ANGORA, 18.6. (PAT). Wszystkie dzienniki, wychodzące w Stambule, zarówno francuskie, jak i tureckie, poświęcają gorące artykuły pamięci generała Bema, jako bojownika za wolność Polski i Węgier, który następnie znalazł gościnę w Turcji, gdzie otrzymał wysokie godności wojskowe.

KONSTANTYNOPOL, 18.6. (PAT). — Zwłoki gen. Bema przybędą tutaj dnia 24 b. m. i tego samego dnia odjadą do Polski. W związku z tem odbędzie się na dworcu w Stambule wielka uroczystość.

Wodzowie międzynarodówki u marsz. sejmu

Marszałek senatu przyjął ministra belgijskiego Vanderwelda oraz prezesa angielskiej partii pracy Crampa. Marszałek sejmu p. Daszyński przyjął p. Vanderwelda oraz p. Loebego, prezidenta parlamentu niemieckiego.

Prezydent Sahn szkaluje Polskę a wychwala Niemcy pod niebiosa za rzekome poparcie gospodarcze

GDANSK, 18.6. (ATE). Na wtorkowym posiedzeniu Volkstadiu gdańskiego, prezydent senatu dr. Sahn z okazji dyskusji budżetowej wygłosił wielką mowę. W mowie powyższej dr. Sahn poruszył specjalnie zagadnienia z dziedziny polityki zagranicznej.

Prezydent Sahn zaznaczył między innymi, iż istniejące przyjazne stosunki z Polską po ostatniej wizycie w lutym 1929 r. ówczesnego premiera Barila doznały dalszego polepszenia, dalej, że jednak „wielkie nadzieje“ Gdańska nie zostały do tej pory całkowicie spełnione.

Prezydent dr. Sahn zaznaczył, że do tej pory załatwiono tylko szereg spraw gospodarczych najmniejszego znaczenia.

Z kolei dr. Sahn w mowie swej poruszył sprawę Gdyni, stwierdzając, że Gdańsk coraz wyraźniej zaczyna odczuwać konkurencję portu gdyńskiego. Dr. Sahn w mowie swej żalił się, iż rząd polski dąży do otwarcia nowych linii okrętowych w porcie gdyńskim, i że przez specjalną politykę taryfową ułatwia komunikację towarową z Gdynią rzekomo na niekorzyść Gdańska, pomijając milczeniem wielokrotny w porównaniu do stosunków przedwojennych wzrost ruchu portu gdańskiego.

W mowie swej dr. Sahn usiłował przedstawić rozmyślnie rozwój Gdyni jako skierowany przeciwko sytuacji gospodarczej Gdańska. Po tendencjnym przedstawieniu spr-

wy Gdyni, dr. Sahn wystąpił dla przejrzystych celów z pochwałą stanowiącą Rzeszy i rząd pruski wobec Gdańska, powołując się na zamówienia poczynione przez rząd niemiecki w stoczni w Schichau z zadowoleniem stwierdził dr. Sahn, iż w tym roku szereg związków i stowarzyszeń niemieckich Rzeszy urządziło swe zjazdy w Gdańsku i że dzięki poparciu niemieckiego instytutu zagranicznego w Stutgarcie ruchoma wystawa Gdańska wystawiła swe ekspozyty w sześciu największych miastach niemieckich.

W zakończeniu swego przemówienia dr. Sahn zaapelował do firm niemieckich, aby uważały za punkt honoru skierować wszystkie swe zamówienia do Gdańska.

Bilans handlowy Rzplitej za miesiąc maj

Warszawski koresp. „Głosu Polskiego“ (S.B.) telefonuje: Główny urząd statystyczny ogłosił tymczasowe obliczenia bilansu handlowego za miesiąc maj rb. W miesiącu tym przywieziono do Polski 484,084 tonn towarów o wartości 272.232,000 zł. Wywieziono z Polski 1.611,809 tonn towarów o wartości 226,852,000 zł. Bierne saldo wynosi przeszło 45,380,000 zł. W porównaniu z miesiącem kwietniem nastąpiło zwiększenie wartości przywozu o 12,533,000 zł.

Prześladowania religijne w Sowietach

RYGA, 18.6. (ATE). Z Charkowa donoszą, że na ostatnim posiedzeniu WCIKA, uchwalono zamknąć ponownie 15 cerkwi, 140 synagog i kościoł luterski w Mohylowie na Podolu. W Leningradzie zamknięto cerkiew św. Nikifora.

Premjer Mac Donald

Przed kilkoma dniami ogłasza wódz stronnictwa liberałów stary polityczny gracz David Lloyd George ostrzy artykuł, w którym jedni do patrują się tylko niezadowoleni z powodu pominięcia go przez Mac Donalda przy tworzeniu rządu, dla innych i bardziej zdaje się przenikliwych wyłania się z pod pozorów ambicji — inna jeszcze zupełnie kwestja — spraw umiejętnego kierowania mocarstwem brytyjskim.

Leader partji przez długie lata rządzącej w parlamencie angielskim daje do zrozumienia, iż nietylko kwalifikacje partyjne oraz dane intelektualne, ale jeszcze i to w znacznie większej mierze — doświadczenie polityczne, rutyna dyplomatyczna decydują o takim właśnie umiejętnym kierownictwie nawą państwową.

Niegdyś mówiono o zawodzie króla, le metier du roi, dziś — mówić można o znacznie trudniejszym zawodzie dyplomaty. Dyplomacja staje na pograniczu umiejętności i sztuki. Dyplomata musi posiadać znajomość psychiki ludzkiej jak wybitny pisarz.

Pozatem winien operować umiejętnie elementami własnej jazyki niegorszej od pierwszorzędnego artysty dramatycznego. A wreszcie musi w tajemnicach jego duszy żyć powołanie..

Otóż takim z bożej niemal łaski dyplomata i politykiem jest właśnie David Lloyd George. Egzamin swojej sprawności politycznej zdaje w warunkach wyjątkowo trudnych. w czasie wielkiej wojny światowej, kiedy mocarstwo było Anglii zdaje się być zagrożonym.

Do zrekonstruowanej podówczas rady ministrów powołuje sześciu ministrów of Great Britain. Wielkiej Brytanii oraz czterech ministrów — premierów dominjalnych dla Kanady, Afryki Południowej, Australji i Nowej Zelandji. Ten wielki wojenny gabinet istniejący w latach 1916—1919 oznacza zmianę metod rządzenia w zachowawczej Anglii.

Ten sam gabinet wojenny the war cabinet daje państwu angielskiemu zewnętrzną jednolitość i potęgę wewnętrzną spójność, którą z płaszczyzny wyłącznie intere-

sów ekonomicznych przenosi teraz w dziedzinę życia państwowego.

Później następuje po zwycięskiej wojnie ponowne oficjalne uzewnętrznienie tej jedności w zmienianej tytulaturze oficjalnej dla państwowości angielskiej.

W umowie rządu Lloyd Georgea z wolnym państwem irlandzkim — Northern Ireland — z 1921 roku używa autor traktatu pokojowego określenia — The british empire — mocarstwo brytyjskie.

Z pojęcia jednolitego brytyjskiego imperjum czynią sztandarowe hasło konserwatyści i liberałowie, a obecnie labourzyści.

W tych warunkach ma Mac Donald pewne zobowiązania wobec angielskiego społeczeństwa, powinien być dyplomata. Premier angielski reprezentuje powagę i spokój polityki brytyjskiej, jest symbolem of british empire — brytyjskiego imperjum. Pan Ramsay Mac Donald zapomina widocznie o tych obowiązkach premiera angielskiego.

Albowiem niepraktykowanym

zwyczajem, już przed zwołaniem sesji parlamentu występuje z enuncjacjami do opinji publicznej.

Ze wszelkich możliwych niespodzianek dla przyjaciół i wrogów partji pracy — ta jest największą. Premier ogłasza w prasie artykuł o zagadnieniach mniejszościowych i trwałości traktatu wersalskiego. Wolno zapytać: w jakim czynie to charakterze? Ministra, czy dziennikarza, albo może partyjnego działacza. Redakcja The Sunday Times skwapliwie drukując taki sensacyjny artykuł nie daje od siebie komentarza i pozwala na snucie domysłów. Rezultat jasny wśród labourzystów konsternacja, bo artykuł jest wyraźnie podpisany: The Right Honorable J. Ramsay Mac Donald Prime Minister of Great Britain. Artykuł ma charakter oficjalnej deklaracji premiera i dlatego jest parlamentarnym nietaktem..

Konserwatyści są uradowani, bo przewidują wewnętrzne i zagraniczne dla Mac Donalda trudności.

Prasa francuska w inspirowanych przez rząd artykułach wyraża swoje zdumienie, Stresemann jest

może zadowolony, ale i jemu ta opinja Mac Donalda nie idzie w smak.

Sam premier angielski widzi następnie swój błąd i ogłasza naiwny komunikat do prasy.

Stwierdza, iż artykuł wymieniony zawiera jego poglądy z gorących dni wyborczych. Doskonale. Wolno w to wierzyć.

Ale pocóż po wyborach i do tego zwycięskich, a więc budzących zaawiacie ogłasza się podobny artykuł, Posunięcie pana Mac Donalda nie można uważać za szczęśliwe, ani wskazane dla dyplomaty. Obawy Lloyd Georgea, podyktowane szczerą niewątpliwie troską o powagę i ciągłość polityki brytyjskiego imperjum, — nabierają dziś dopiero prawdziwego znaczenia.

Mac Donald popełnia błąd polityczny i nietakt dyplomatyczny. Popełnia go przytem w czasie, kiedy rządy partji pracy w kraju utrwalone bynajmniej jeszcze nie są.

Oto uwagi na marginesie prasowych enuncjacji premiera Anglii — Mac Donalda, S. B.

Emigracja polska w Kanadzie

Kanada jednym z najlepszych terenów emigracji rolnej -- Opieka nad emigrantami w rękach inicjatywy prywatnej -- Biura informacyjne dla emigrantów

W stowarzyszeniu dziennikarzy i publicystów gospodarczych odbył się odczyt p. Leona Garczyńskiego gen. sek. towarzystwa pomocy emigrantom w Winnipegu.

Prelegent stwierdził, że dla emigracji rolnej Kanada jest jednym z najlepszych terenów. Emigrant w Kanadzie zarabia około 350 do 500 dolarów rocznie i te przesyła pozostałej w kraju rodzinie. W Kanadzie stosunkowo łatwo dojść do własnego gospodarstwa, które naprawdę przynosi dochód, pozwalając osadnikowi nietylko wyżyć z rodziną, ale dojść do dobrobytu, czy nawet majątku. Ujemną stroną Kanady jest fakt, że kraj ten, aczkolwiek ogromny, a bardzo słabo zaludniony, ogranicza swą imigrację. Polacy w kanadyjskim programie imigracyjnym są zaliczeni do narodów mniej chętnie widzianych i skutkiem tego ilość polskich emigrantów jest stosunkowo nieznaczna. Dodajmy do tego, że kontyngenty przyznawane Polsce określają ilość polaków i ukraińców. Tych ostatnich jedzie więcej. Wynika to stąd, że imigracja ukraińska dochodzi w Kanadzie do pół miliona, podczas gdy polaków jest niespełna sto tysięcy. W rezultacie ukraińcy zdobyli w Kanadzie daleko więcej jak polacy, mimo, że ci ostatni byli tam wcześniej. Obecnie w każdym prawie biurze okrętowym czy kolejowym jest kilku ukraińców, a polaków niemal A przecież te koleje i przedsiębiorstwa okrętowe zarabiają dziesiątki tysięcy dolarów na emigrantach z Polski. Odrobina nacisku ze strony Polski dałaby pracę będącym tam inteligentom polakom, którzy dziś często żyją z zarobków uzyskanych myciem naczyń w restauracjach.

Mówiąc o emigracji naszej w Kanadzie, trzeba ją podzielić na dawną przedwojenną, którą można określić jako polaków - kanadyjczyków i na nową — emigrantów.

Dawni przybysze, dzięki latom bardzo ciężkiej pracy, dzięki wysokim zarobkom w czasie wojny, doszli do względnego dobrobytu, farmerzy często do majątku. Mają dziś własne farmy, robotnicy w miastach własne domki. Zorganizowali się w swych towarzystwach, z których na pierwszy plan wybija się Polskie towarzystwo pomocy emigrantom w Winnipegu. To ostatnie

jest organizacją, za pośrednictwem której dawni przybysze pomagają nowym. Biuro jego daje pracę nowoprzybyłym, pomaga im odbierać pocztę z kraju, w razie nieszczęścia karami itd. Będącym w Polsce udziela informacji, czasem pomaga w przybyciu do Kanady. Utrzymują je

drobne składki imigrantów. Niedawno powstało drugie biuro, zajmujące się kolonizacją. Utrzymanem jest przez kolej Canadian Pacific i jego pasażerami specjalnie się opiekuje.

Tak więc opieka nad emigracją polską w Kanadzie leży tylko w ręku prywatnej inicjatywy, w do-

datku nie opartej na pewnych podstawach.

Pierwsze biuro może zniknąć w razie jakiegos bezrobocia (właśnie gdy jest najpotrzebniejsze), bo w takim wypadku trudno brać składki, drugie biuro pracuje z jedną tylko linią i jest zależnem od niej, Rok

temu nie było nawet w Winnipegu, który jest punktem centralnym emigracji, konsulatu — otwarto go dopiero niedawno. Konsulat ten zawalony został wszystkimi innymi sprawami, tak, że nie jest i nie będzie w stanie zająć się emigracją; ta sprawa powinna się zająć instytucja specjalna lub choćby któraś z istniejących już prywatnych, ale oparta o polskie władze emigracyjne, o ustalonym bycie, współpracująca z konsulatami. Ostatnio rząd emigracyjny zajął się tą sprawą i dzięki jego energicznemu poczynaniom, stosunki opieki nad emigracją w Kanadzie powinny ulec radykalnej zmianie.

Tę odnośnie do opieki nad emigracją!

Omówimy jeszcze stosunek polaków - kanadyjczyków do „starego kraju”.

W czasie wojny dawali ofiarę grosz, myślą ulatując do „starego kraju”. Starają się utrzymać polskość swych dzieci, co jest trudnem. Do Polski mają trochę żalu. Bo i cóż. Wysyła Polska instruktora oświatowego, który nie dojeżdża do Winnipegu, stolicy polskości w Kanadzie. Ile kosztował, niewiadomo, ale wiele słusznosci może być w powiedzeniu polaka z Kanady: „gdyby nam dano te pieniądze, utrzymalibyśmy szkołkę dla dzieci przez rok”, bo szkołka taka to kwestja jakich 75 dol. — czy 100. dla nauczyciela miesięcznie, a resztę się znajdzie. Polakom - kanadyjczykom trzeba by pomóc w utrzymaniu ich szkolek, dać im książki do czytania, dać im odczuć, że jednak Polska o tych 100.000 pamięta i myśli.

Towarzystwo prywatne w Polsce urząd emigracyjny zaczyna w pracy brać pod uwagę Kanadę. O ilu pracą pójdzie tak dalej, to złemu się zaradzi.

Praca w Kanadzie jest ciężka i żmudna i nie daje możliwości szybkich wielkich zysków.

Reasumując wywody prelegenta, należy stwierdzić, że poza opieką nad emigrantem, koniecznem jest dobre poinformowanie go przed wyjazdem, ułatwienie mu finansowania przejazdu, gdyż często wpada w ręce lichwiarzy, wreszcie budowę ośrodków pracy.

Konsolidacja życia politycznego w Jugosławiji

Dążność do zlikwidowania szkodliwych dla państwa walk polityczno-partyjnych

W czasach ostatnich w Jugosławiji odbyło się kilka procesów politycznych, będących niejako epilogiem owej burzy walk partyjnych, którym dnia 6 stycznia r. b. kres położył król Aleksander ogłaszając swe głośne orędzie, rozwiązujące partie polityczne i znoszące starą centralistyczną konstytucję Widowańską.

Największym z tych procesów był głośny proces Punišy Radicza, zabójcy posłów chorwackich Stefana Radicza, d-ra Basariczka i Pawła Radicza. Sąd białogrodzki po przesłuchaniu szeregu świadków przyszedł do przekonania, że Radicz działął w podnieceniu i skazał wobec tego oskarżonego na 20 lat więzienia. Przytem stwierdzono, że czyn Radicza nie miał podłoża politycznego pomimo, iż nastąpił w okolicznościach wybitnie politycznych. W związku z tem postanowiono też nie przyznawać Radiczowi tych przywilejów, z jakich w zasadzie prawo mają korzystać skazańcy polityczni.

Drugim procesem politycznym, pozostającym w związku z burzami partyjno-politycznymi ostatnich lat, był proces przeciwko Józefowi Sunjicz, który przed niedawnym czasem zastrzelił na ulicy naczelnego redaktora białogrodzkiego pisma „Jedinstwo”. Władę Ristowicza. Trzeci wreszcie proces, który pierwotnie miał się toczyć przed białogrodzkim sądem dla ochrony państwa, wytoczony był niejakiemu Gabrielowi Smitowi, jednemu z głów-

nych uczestników grudniowych rozruchów w Zagrzebiu. Sąd dla ochrony państwa uznał się jednak w sprawie tej niekompetentny, wobec czego Smit stanął przed sądem zagrzebskim, który oskarżonego uniewinnił.

Wszystkie te procesy, dzięki którym zlikwidowane zostały ostatnie pozostałości burzliwej przeszłości politycznej Jugosławiji, wykazały niezbicie jedną rzecz: że mianowicie sądy jugosłowiańskie potrafiły stanąć na wysokości zadania, że kierują się we wszystkim bezwzględny objektivizmem i stoją ponad interesami partyjnemi, mając zawsze na oku wzniosłą ideję sprawiedliwości.

I jeszcze jedną rzecz wykazały ostatnie procesy polityczne:

JAKANIE
oraz wszelkie inne zbrocenia mowy radykalnie usuwa

Zaki. Leczn. dla jakaków
S. ŻYŁKIEWICZA, Warszawa, Chłodna 22.
Prospekt kancelarja wysyła bezpłatnie

Dr. med. HELLER
Choroby skórne i weneryczne
UL. NAWROT 2

TELEFON 73-39
Przyjmuje do 6 r. od 4-8 wiecz.
w niedziele od 11-2 no południu
Dla pań spec. od 10-12-5
po pol. dla niezamężnych
CEN. 2-2-2-2-2

wykazały one, że w całym społeczeństwie jugosłowiańskim, w kołach rządowych i w kołach byłych działaczy partyjnych istnieje szczerą wola zlikwidowania wszystkich następstw niedawnych tak szkodliwych dla państwa i narodu walk polityczno-partyjnych. Najlepszym dowodem tej dobrej woli było zachowywanie się oskarżonych i poszkodowanych przed sądem. Najpierw więc wdowa po redaktorze Ristowiczu oświadczyła, że rezygnuje z jakiegokolwiek odszkodowania materialnego i nie przyłącza się do oskarżenia. Uczyniła to w imię pojednania między serbami i chorwatami, w imię lepszej przyszłości całego narodu jugosłowiańskiego.

Podobne oświadczenie złożyli następnie poszkodowani w procesie Radicza. Ani zranieni podczas zamachu Radicza parlamentarzyści, ani rodziny zamordowanych posłów nie przyłączyli się do oskarżenia i zrezygnowali z jakiegokolwiek odszkodowania materialnego.

Ta dobra wola ze strony tych właśnie osób, które najwięcej mają przyczyn do rozgoryczenia, świadczy najwymowniej o stabilizacji i sanacji umysłów w dzisiejszej Jugosławiji. A ten duch pojednania jest równocześnie najlepszą rekojmia pomyślnego rozwoju Jugosławiji, która kroczy obecnie milowemi krokami na drodze wewnętrznej pacyfikacji i systematycznej konsolidacji swego życia politycznego i gospodarczego.

Rzesza zbroi się w Austrii

Konferencja ambasadorów demaskuje zbrojenia niemieckie

Wiedeń centrum tajnego handlu bronią — Ścisły kontakt sztabów generalnych obu państw

BERLIN, 18.6. (Tel. wł.) Wczoraj opublikowano w Genewie pismo jakiego Briand, w charakterze przewodniczącego konferencji ambasadorów, skierował dnia 23 maja rb. do generalnego sekretarjatu Ligi Narodów. Dołączone do listu materiały ilustrują obecny stan zbrojny Austrii oraz wyszczególniają nie spełnione jeszcze zdaniem komisji warunki rozbrojenia.

Przedewszystkiem obszernie zajmuje się raportem ROSNĄCĄ DZIAŁALNOŚCIĄ UZBROJONYCH ZWIĄZKÓW WOJSKOWYCH.

Na pytanie, czy Austrija jest zupełnie rozbrojona, protokół podpisany przez przedstawicieli Wielkiej Brytanii, Francji i Włoch daje ODPOWIEDZ PRZECZĄCĄ.

Delegaci komisji likwidacyjnej są przekonani, że AUSTRIA UKRYŁA ZNACZNE ILOŚCI MATERJAŁÓW WOJENNYCH.

Delegaci są zdania, że na skutek silnych wpływów wewnętrznych i zewnętrznych nastrojów rządu i ludności austriackiej może ulec zmianie a wówczas Austrija będzie w stanie udzielić wydatnej pomocy państwu, prowadzącemu wojnę.

Przemysł austriacki JEST W STANIE ROZPOCZĄĆ MASOWĄ PRODUKCJĘ MATERJAŁÓW WOJENNYCH W CIĄGU 6 DO 8 MIESIĘCY.

Raport wymienia szereg firm, które natychmiast mogą podjąć produkcję materiałów wojennych dla własnego użytku, bądź też dla pokrycia zapotrzebowania innego państwa.

Istnieje niebezpieczeństwo przekształcenia armii austriackiej w armię kadrową, która uzupełniona przez członków licznych organizacji wojskowych urosnie DO 200 LUB 300 TYSIĘCY WYĆWICZONEGO ŻOŁNIERZA.

W końcu raport stwierdza istnienie SCISŁEGO ZWIĄZKU I TAJNEJ

WSPÓLPRACY MIĘDZY SZTABAMI GENERALNYMI NIEMIECKI I AUSTRII.

Współpraca ta polega na wzajemnej wymianie oficerów, a widomym jej znakiem jest zaprowadzenie w Austrii mundurów według wzorów niemieckich, ponadto zaś opracowywany jest plan zaprowadzenia w armii austriackiej musztry niemieckiej Reichswehry.

Istnieje również tendencja utworzenia

W WIEDNIU SZTABU GENERALNEGO.

wzorowanego ściśle na sztabie berlińskim.

Raport zaznacza dalej, iż Wiedeń jest

OŻYWIENIE CENTRUM TAJNEGO HANDLU BRONIĄ.

Należy przypuszczać, że zarówno rząd austriacki, jak i niemiecki wypowiedzą się w sprawie tej publikacji.

*

BERLIN, 18.6. (PAT.) Na dzisiaj

szem posiedzeniu Reichstagu przeprowadzono głosowanie nad drugą ratą, przeznaczoną na budowę pancernika.

Frakcja komunistyczna zgłosiła wniosek o skreślenie tej raty. Wniosek ten został odrzucony 224 głosami przeciwko 153, przy 5 powstrzymujących się od głosu. Frakcja socjalistyczna głosowała za wnioskiem komunistów, żądającym skreślenia raty, natomiast socjalistyczni ministrowie głosowali przeciwko wnioskowi.

Marszałek Piłsudski

przez radio powita zjazd oficerów rezerwy

KATOWICE, 18.6. (Tel. wł.) W dniach 28, 29 i 30 bm. odbędzie się w Katowicach zjazd związku oficerów rezerwy.

Jednocześnie w związku ze zjazdem odbędzie się uroczysta manifestacja uczuć wierności Górnemu Śląskowi dla Rzeczypospolitej.

Zjazd zaszczytliwym przemówieniem przez radio Marszałek Piłsudski.

Wiadomości telegraficzne

— Konsul francuski w Norymberdze, markiz de Vaulchier, wskutek rozstroju nerwowego odebrał sobie życie przy pomocy gazu trującego.

— Zainteresowanie P.W.K., która budzi podziw całego świata wzmagając się systematycznie, czego dowodem może służyć fakt, że w poniedziałek 17 bm. po terenie Wystawy przesunęło się 36,500 osób. Jest to cyfra, jak na dzień powszedni, bardzo wysoka.

— „Komunist” donosi, że w okolicy Żytomierza robotnicy huty w Marianówce urządzili pogrom żydów.

— Dzisiaj przybył do Gdyni statek „Warszawa” i przywiózł dla państwowej mennicy w Warszawie około czterech wagonów srebra. Srebro to zostało zakupione na giełdzie londyńskiej. Transport ten został dzisiaj w Gdyni wyładowany.

— Z Astrachania donoszą, że poziom wody na Wołdze w dalszym ciągu się podnosi, tak, iż zdaje się miasto nie uniknie katastrofy zalania. Dziesiątki wsi w okolicy miasta stoją pod wodą. W mieście ulice niżej położone są już zalane.

Mac Donald odwołuje artykuł skierowany przeciw Polsce, Francji i Włochom

WZBURZENIE FRANCUSKIEJ OPINII PUBLICZNEJ I PROTEST RZĄDU WŁOSKIEGO przeciw sensacyjnemu artykulowi w sprawie mniejszości zwróconemu przeciw Polsce, Francji i Włochom ogłoszonego w „Sunday Times” przez Mac Donalda ZNIEWOLIŁO PREMIERA ANGIELSKIEGO DO ENERGIJNEGO WYCOFANIA SIĘ Z NIEWŁAŚCIWEJ DROGI. Mac Donald oświadcza za pośrednictwem agencji Reutersa, że ARTYKUŁ TEN NAPISAŁ KILKA TYGODNI TEMU I NIEMA WCAŁE ZAMIARU PO OBJĘCIU SWEGO URZĘDOWANIA PODTRZYMYWAĆ NADAL GŁOSZONÉ WÓWCZAS TEZY.

Zwróciło powszechną uwagę, że najenergičniej przeciw artykulowi występuje „Daily Telegraph”, organ, należący do tego samego koncernu, co „Sunday Times”, który ogłosił ten artykuł. Wynika z tego, iż ogłoszenie tego artykułu jest CZĘŚCIĄ WEWNĘTRZNO-POLITYCZNEJ KAMPANII PRZECIWI MAC DONALDOWI.

Wyciągnięciem się Mac Donalda i niejako wywodów z przed kilku tygodni jest CHARAKTERYSTYCZNYM MOMENTEM ORJENTACYJNYM DLA POLITYKI NOWEGO RZĄDU BRITYJSKIEGO. Mac Donald sam stwierdza przez swoje postępowanie, że ZUPEŁNIE INACZĘJ MÓWI SIĘ I PISZE, JAKO PRZYWÓDCA

występuje „Daily Telegraph”, organ, należący do tego samego koncernu, co „Sunday Times”, który ogłosił ten artykuł. Wynika z tego, iż ogłoszenie tego artykułu jest CZĘŚCIĄ WEWNĘTRZNO-POLITYCZNEJ KAMPANII PRZECIWI MAC DONALDOWI.

Wyciągnięciem się Mac Donalda i niejako wywodów z przed kilku tygodni jest CHARAKTERYSTYCZNYM MOMENTEM ORJENTACYJNYM DLA POLITYKI NOWEGO RZĄDU BRITYJSKIEGO. Mac Donald sam stwierdza przez swoje postępowanie, że ZUPEŁNIE INACZĘJ MÓWI SIĘ I PISZE, JAKO PRZYWÓDCA

STRONNICTWA OPOZYCYJNEGO, zupełnie zaś inaczej, JAKO ODPOWIEDZIALNY SZEFE RZĄDU.

BERLIN, 18.6. (PAT.) „Vossische Zeitung” zapowiada w depeszy z Londynu, że w ramach wielkiej debaty nad adresem królewskim, Mac Donald zajmie w obszernym swym przemówieniu stanowisko w kwestji mniejszości narodowych. Debata ta miałaby się odbyć dopiero w początkach lipca, gdyż Mac Donald chciałby dać okazję Chamberlainowi i Lloyd George'owi do wzięcia udziału w dyskusji, by w ten sposób doprowadzić do sformułowania ogólnego angielskiego stanowiska w kwestji mniejszościowej.

Wzruszający hołd ukraiński dla Prezydenta

KRZEMIENIEC, 18.6. (Tel. wł.) Dziś podczas przejazdu P. Prezydenta Rzeczypospolitej przez jedną z wsi pod Krzemieniem miała miejsce wzruszająca przygoda.

W pewnym miejscu na szosie stał mochód napodkąd na przeskodę w postaci nakrytego białą stołą z chlebem i solą. Przy stole stała staruszka, Ukrainka — Ołuna Gawryluk.

P. Prezydent polecił zatrzymać samochód, wysiadł, a wówczas staruszka z głębokim ukłonem ucałowała go w rękę i policzek. P. Prezydent zapytał staruszkę czego sobie życzy.

— Niczego już ja w życiu nie pragnę, tylko chciałam zobaczyć na szego Pana Prezydenta i pobłogosławić jego pracy dla dobra naszego kraju.

Ta bezinteresowność staruszki głęboko wzruszyła obecnych. P. Prezydent ucałował ją w policzek i pożegnał się z nią serdecznie odjeżdżając w dalszą drogę.

Przed południem P. Prezydent zwiędzi Krzemieniec wraz z jego słynnym liceum. Ludność miasta i okolicy przyjmuje Dostojnika Państwa z największym entuzjazmem.

Kwiatki niemieckiej kultury

Adwokat-nożowiec ciężko poranił polskiego robotnika

BYTOM, 18.6. (Tel. wł.) Przed sądem wrocławskim odbyła się rozprawa przeciwko lekarzowi dr. Wilhelmowi Kaebischowi i adwokatowi dr. Haselbachowi, oskarżonym o ciężkie pobicie polskiego robotnika Stępkowskiego.

Obaj sprawcy wracając późną no-

czą w stanie podchmielonym, zaczęli Stępkowskiego na ulicy i rozpoczęli z nim pijacką awanturę, w wyniku której adwokat Haselbach dobył z kieszeni sztyletu i zadał robotnikowi ciężki cios w brzuch.

Sąd skazał adwokata-nożowca na 6 miesięcy więzienia.

Wyciąć!

„Głos Polski”

Kupon ulgowy do Grand-Kina

upoważniający do nabycia biletu na I-sze miejsce, tańszego od normalnego o zł. 1.—

Uwaga: Kupon ważny po ostemplowaniu przez administrację „Głosu Polskiego”

19 czerwiec 1929 r.

Kupon ulgowy

upoważniający do odbioru w administracji „Głosu Polskiego” zdjęć filmowego za okazaniem dowodu sfilmowania.

Wyciąć!

Łódzkie T-wo Kursów Technicznych

Stosownie do § 21 statutu Towarzystwa odbędzie się w lokalu Stowarzyszenia Techników w Łodzi, Piotrkowska 102 punktualnie o godzinie 19 i pół w dniu 21 b.m.

Walne Zebranie Członków Towarzystwa

z następującym porządkiem dziennym:

- 1) Odczytanie protokołu z zebrania organizacyjnego Ł. T. K. T.
- 2) Sprawozdanie Rady z działalności Towarzystwa.
- 3) Sprawozdanie Dyrektora z działalności Kursów.
- 4) Sprawozdanie Kasowe.
- 5) Sprawozdanie Komisji Rewizyjnej.
- 6) Budżet na rok 1929/30.
- 7) Wybór pięciu członków R.N. i trzech zastępców oraz trzech członków Komisji Rewizyjnej i dwu zastępców.
- 8) Wolne wnioski.

Katastrofa kolejowa

na stacji Zdobunowo — Trzy osoby zabite

Warszawski koresp. „Głosu Polskiego” (SB.) telefonuje:

Na stacji kolejowej Zdobunowo na Wołyniu uległ katastrofie kolejowej pociąg towarowy. W skutek wjechania na niewłaściwy tor zostało rozbitych 8 wagonów i lokomotywa. W katastrofie stracił ży-

cie rewizor ruchu Kiczynski, konwojent Kowalczyk i robotnik Tomczak. Dwaj kolejarze zostali ciężko ranni. Na miejsce katastrofy wyjechała komisja z dyrekcji kolejowej i władze prokuratorskie. Winę ponosi zwrotniczy Orczak, którego aresztowano.

Pięć tysięcy górników zastrajkowało w Zagłębiu Dąbrowskiem

SOSNOWIEC, 18.6. (Tel. wł.) Na kopalniach Sosnowieckiego Towarzystwa Kopalń Węgla w Zagłębiu Dąbrowskiem wybuchł częściowy strajk, który objął około 5000 górników.

Przyczyną strajku jest wypłacenie przez zarządy kopalń tylko 70

proc. należnych robotnikom zarobków.

Robotnicy uważają wypłacenie tylko części zarobków za złamanie umowy przez pracodawców i oświadczają, że nie powrócą do pracy, dopóki ich pretensje nie będą w całości zaspokojone.

Czytajcie „Głos Polski”

Gong

Gdyby następne programy nie ustępowały ostatniemu, niezawodnie nie będnę mogli narzekać na brak nadscenki w naszym gródzie.

Program, jaki wystawił ostatnio dyrektor Jastrzębiec, zasługuje w pełnym znaczeniu na pochwałę.

Na czoło programu wybija się Gustaw Cybulski. Utalentowany ten piosenkarz bawi całą publiczność swoimi dowcipnymi piosenkami. Nic dziwnego, że oklaskiwany rzeszycie zmuszony jest do odśpiewywania nadprogram. Na żądanie rozentuzjazzowanej publiczności powtarza piosenki dawne, ale dobre. Zresztą Cybulski zalicza się do rzędu tych aktorów, którzy nigdy nie zawodzą.

Hanka Runowiecka jest bezsprzecznie bardzo uroczą i wdzięczną. Ze głosem swym nie dorównuje Adzie Savi lub Jevitzce — toż to nie jej wina... Bądź co bądź wykonała piosenkę parodystyczną dyr. Jastrzęca nienajgorzej. O jej wybitnych walorach artystycznych nie trzeba zresztą mówić, wystarczy, że gdy ukazuje się na scenie swoją urodą sugestionuje widzów.

Skecz p. t. „Leguny w niebie” jest pomysłowy, wesoły, pogodny i nader starannie wykonany (najlepszą część programu). Piękne zaiste dekoracje podkreśliły w znacznej mierze wartość skeczu.

Krótki ale nad wyraz dowcipny skecz Cybulskiego p. t. „Karabin maszynowy”, wywołał na widowni burzą śmiechu.

Stabo wykorzystany przez autora temat skeczu „Hakoah — LKS.” w wykonaniu Belskiego i Laskowskiego wywołał wprawdzie konwulsję śmiechu u widzów, ale przy czyniła się do tego nieśródną gra Laskowskiego i głęboko zrozumiana kreacja Belskiego.

Godzi się wymienić popisy taneczne Sobolów i Wojnara, których cechuje skończone opanowanie zarówno ruchu jak i pozy tanecznej. P. Ustarkowska była doskonała.

Młoda debiutantka Łukowska odniosła triumf w tym programie. Ze się trochę wstydi, to nic dziwnego wszak... pierwszy raz.

Reszta numerów programu była niezła. Gongiatka miała tym razem bardzo dużo pracy i dobrze się wywiązała.

Ogólne wrażenie bardzo dobre. Zapowiadał: Belski i Górski. Sympatycznie zapowiadał ten drugi lecz zanadto operował starymi kawałami.

Jednym słowem p. dyr. Jastrzębiec sprawił nam rzeczywiście niezmiernie miłą niespodziankę.

Zapewne chce zostać w Łodzi dobre wrażenie i... ma rację!

Jerzy Halamski.

Sprawa regulacji miasta

Komisja regulacyjna na zasadzie wizji lokalnych postanowiła uwzględnić wnioski zainteresowanych

Zgodnie z uchwałami, powziętymi na posiedzeniu komisji regulacyjnej, członkowie komisji, udali się na teren zakładów przemysłowych „Scheiblera i Grohmana” celem omówienia z dyrekcją szeregu spraw związanych z planem regulacyjnym a dotyczących kierunku ul. Targowej, rozszerzenia ul. Emilji, przebiegu poszczególnych poprzecznych ulic łączących, bocznic kolejowych i t. d. Po obejrzeniu przez komisję wziętych pod uwagę w planie regulacyjnym terenów i odbyciu konferencji z przedstawicielami firmy, komisja regulacyjna postanowiła uwzględnić zastrzeżenia, wniesione przez dyrekcję zakładów

Scheiblera i Grohmana. Wszystkie punkty sporne zostały uzgodnione, w kwestiach nasuwających wątpliwości doszła do zupełnego porozumienia, co — ze względu na znaczenie firmy Scheibler i Grohman w przemyśle łódzkim oraz wielkość zajmowanych przez nią terenów, zdaje się być pomyślną zapowiedzią stopniowej realizacji planów regulacyjnych.

Po dokonaniu wizji lokalnej w zakładach Scheiblera i Grohmana, komisja regulacyjna udała się z kolei na tereny przedsiębiorstw Karola Steinerta i Stolarowa. Zbadawszy

lokalną sytuację terenową, komisja w obu wypadkach postanowiła również uwzględnić wnioski i zastrzeżenia zainteresowanych przedsiębiorstw, następnie zaś dokonała oględzin polegających regulacji terenów przy ul. ks. Skorupki i Zeromskiego.

Niezwłocznie po ukończeniu wizji lokalnej odbyło się w magistracie posiedzenie komisji regulacyjnej, na którym rezultaty badań komisji ujęte zostały — po omówieniu — w formie motywowanych uchwał. Będą one przedłożone do zatwierdzenia magistratowi na jednym z najbliższych posiedzeń.

Ulgi podatkowe dla przemysłu i kupiectwa

wyjednała u władz izba przemysłowo-handlowa

W swoim czasie donieśliśmy o akcji interwencyjnej, podjętej przez Izbę Przemysłowo-Handlową w Łodzi u prezesa Izby Skarbowej w sprawie zastosowania szeregu ulg przy wymiarze podatku obrotowego.

Przychylając się do sprecyzowanych w swoim czasie przez Izbę Przemysłowo-Handlową postulatów — prezes Izby Skarbowej rozesłał do wszystkich urzędów skarbowych w Łodzi i na prowincji specjalny okólnik. W okólniku tym Izba Skarbową wskazuje, iż celem uniknięcia naruszeń egzystencji ekono-

micznej płatników należy dokonać przedwstępnego zbadania odwołań płatników przeciwko wymiarom podatku przemysłowego za rok 1928 i ograniczyć narazie egzekucję podatku do kwot, przypadających od prowizorycznie zmniejszonych obrotów w drodze przesłuchania rzeczoznawców względnie na podstawie innych materiałów, znajdujących się w posiadaniu urzędu.

Izba Skarbową poleciła urzędowi przyspieszyć załatwienie próśb o udzielenie rat dla spłaty podatku

obrotowego za rok 1928, przyczem urzędy skarbowe winny mieć na uwadze stan majątkowy przedsiębiorstwa oraz jego obecną zdolność płatniczą. Izba podkreśla również w okólniku swym, iż przygotowując odwołania płatników przeciwko wymiarowi tego podatku należy przede wszystkim opracować odwołania płatników, którzy wnieśli prośby o niższe stawki z 2 proc. na 1 proc. oraz odwołania płatników, którym ograniczono egzekucję wskutek ustalenia wygórowanych obrotów.

Dyrekcja Towarzystwa Kredytowego

m. Łodzi

zawiadamia p.p. Członków T-wa, że nieruchomości obciążone pożyczkami Towarzystwa 4 i pół proc. 5 proc. i 8 procentowymi z powodu niezapłacenia raty styczniowej 1929 r. zostały zarządzone do sprzedaży przez publiczną licytację.

Dla uniknięcia znacznych kosztów licytacyjnych, Dyrekcja wzywa p. p. Stowarzyszonych o wpłacenie powyższej raty i zaległości najpóźniej do dnia 26 czerwca b. r. gdyż po tym terminie wszelkie należności ściągane będą wraz z kosztami licytacyjnymi.

1984-5

Państwowa akcja pomocy doraźnej będzie od 1 lipca zlikwidowana

Jak się dowiadujemy, minister pracy i opieki społecznej postanowił z dniem 1 lipca r.b. całkowicie zlikwidować państwową akcję pomocy doraźnej na całym terenie Rzeczypospolitej.

Do tego czasu jednak minister pracy zarządził wprowadzenie przez fundusz bezrobocia w drugiej połowie czerwca takiej samej akcji pomocy doraźnej dla bezrobotnych robotników, którzy wyczerpali za siłki funduszu bezrobocia w tych samych miejscowościach i rozmiarach oraz na tych samych warunkach jak w pierwszej połowie czerwca, z tą tylko zmianą, że z zapomóg wypłacanych tytułem tej akcji doraźnej, będą korzystać jedynie bezrobotni obciążeni rodziną, składająca się z ponad 3 osób i którzy korzystali z tych zapomóg krócej niż 6 tygodni. (p)

Rozszerzenia działalności P.K.O. domaga się izba przemysłowo-handlowa

Prezydium P. K. O. przesało Izbie Przemysłowo-Handlowej w Łodzi obszernie pismo, szczegółowo wyjaśniające korzyści obrotu czekowego P. K. O. ze specjalnym uwzględnieniem dogodności, jakie przysparza sferom przemysłowo-handlowym dokonywanie operacji pieniężnych za pośrednictwem tejże instytucji.

Izba Przemysłowo-Handlowa w Łodzi zamierza wystąpić w związku z potrzebami życia gospodarczego okręgu do Prezydium P. K. O. z szeregiem dezyderatów, dotyczących usprawnienia działalności tej instytucji, a w szczególności wydatniejszego niż dotąd rozciągnięcia jej na teren okręgu łódzkiego. Między innymi Izba zamierza przed-

stawić Prezydium P. K. O. wniosek o reaktywowanie nieczynnego oddziału w Łodzi oraz uruchomienie oddziałów w większych miastach województwa łódzkiego.

Celem pozyskania konkretnych materiałów dla swej akcji Izba zwróciła się do wszystkich organizacji gospodarczych okręgu o wyjaśnienie, czy uważają one za pożądane uruchomienie oddziałów P. K. O. na terenie okręgu oraz jakie postulaty wysuwają one w zakresie usprawnienia działalności tej instytucji i wprowadzenia do stocowanego przez nią obrotu czekowego ewentualnych dalszych udogodnień, uzasadnionych potrzebami życia gospodarczego.

Prezydent Ziemiecki w Rimini na kuracji

Jak się dowiadujemy, prezydent m. Łodzi, p. B. Ziemiecki, który jak wiadomo, wyjechał w celach kuracyjnych zagranicę, przebywa obecnie we Włoszech w miejscowości Rimini nad morzem, gdzie przeprowadza kurację leczniczą.

Prezydent Ziemiecki bawi tam w towarzystwie swej małżonki.

Min. Shaw przybędzie do Łodzi na międzynarodowy zjazd włóknarzy

W dniu 15 i 16 lipca r. b. odbędzie się w Łodzi zjazd międzynarodówki włókienniczej.

Na zjazd ten przybędzie jeden z wybitnych przywódców Labour Party Tom Shaw, obecny minister wojny przy rządzie angielskim.

Min. Shaw w roku 1911 został wybrany na stanowisko jeneralnego sekretarza międzynarodówki włókienniczej i urząd ten piastuje bez przerwy do dnia dzisiejszego.

Czytajcie „Głos Polski”

Dyrekcja Tomaszowskiej fabryki przed Sądem Okręgowym

Niedawno temu w tomaszowskiej fabryce jedwabiu „Wilanów” wyłonił się ostry zatarg pomiędzy zatrudnionymi tam przy naprawie i rozszerzeniu szeregu obiektów fabrycznych robotnikami budowlanymi, a dyrekcją fabryki.

Mimo bowiem, iż płace robotników nie odpowiadały cennikowi, ponadto dyrekcja fabryki nie płaciła robotnikom za godziny nadliczbowe.

Ponieważ żadne interwencje nie odniosły skutku, związki robotników budowlanych zwróciły się do inspektora pracy, który w całej rozciągłości poparł robotników.

I to jednak nie pomogło, dyrekcja bowiem odmówiła wypłaty za godziny nadliczbowe.

Jak magistrat zużytkuje pożyczkę rządową przeznaczoną na zatrudnienie bezrobotnych?

W dniu wczorajszym wiceprezydent Rapalski, w towarzystwie naczelnika wydziału finansowego magistratu, p. Chwalbińskiego, od był w urzędzie wojewódzkim konferencję z p. o. naczelnika wydziału samorządowego, p. Kozłowskim i naczelnikiem wydziału opieki społecznej, p. inż. Wojciechowskim w sprawie zużytkowania pożyczki 1 miliona złotych, zaciągniętej przez miasto na zatrudnienie bezrobotnych z funduszu obrotowych ministerstwa

Łódź filmuje

Operator filmowy w dniu dzisiejszym przy sprzyjającej pogodzie ZDEJMOWAĆ BĘDZIE W GODZ. OD 11 — 14 i OD 16 — 18 NA PLACU WOLNOŚCI

wręczając jednocześnie siłmownym numer porządkowy oraz informacje w jaki sposób wykupić kartę z trzema najlepiej uchwyconymi pozami

Karta taka kosztuje zł. 1.85, JEDNAKŻE POSIADACZE KUPONÓW ZAMIESZCZONYCH W „GŁOSIE POLSKIM” PŁACĄ JE DYNIE ZŁ. 1 GR. 20.

Wykupujący odbitkę filmową otrzymują jednocześnie KUPON uprawniający do nabycia ulgowego biletu, tańszego od normalnego o ZŁ. 1, na 1-sze MIEJSCE DO GRAND - KINA.

A WIĘC „GŁOS POLSKI” OFIARUJE SWYM CZYTELNIKOM NAJTAŃSZE ZDJĘCIA W DODATKU ZA 20 GROSZY.

Odbiór zdjęć w administracji „Głosu Polskiego”, ul. Piotrkowska Nr. 106, w godzinach od 9 do 21-ej. Dla uzyskania ulgi należy przedstawić kupon z datą dnia od biura zdjęcia. Kupony takie znajdować się będą w każdym numerze „Głosu Polskiego”.

U w a g a : Niewykupione dotychczas w „Grand - Kinie” zdjęcia, są do odebrania w administracji „Głosu Polskiego”.

2500 robotników będzie zatrudnionych

przy elektryfikacji województwa łódzkiego

Według planów przedstawionych przez Harriman Company Ministerstwu Robót Publicznych przy wykonywaniu planu elektryfikacji Polski znajdzie pracę 8 000 robotników w tem 2000 wykwalifikowanych robotników budowlanych i elektrotechnicznych. W pracach tych zatrudnieni mają być bezrobotni tych województw na obszarach których wykonywany będzie plan elektryfikacyjny.

Dowiadujemy się, że P. U. P. P. czyni już przygotowaną pracę związane z przyjmowaniem robotników do prowadzenia robót elektryfikacyjnych.

Przy robotach tych w województwie łódzkim znajdzie pracę około 2500 robotników.

Jak się obecnie dowiadujemy związki postanowiły zaskarżyć dyrekcję tomaszowskiej fabryki sztucznego jedwabiu „Wilanów” do sądu okręgowego w Piotrkowie.

W związku z tem powództwo oddano do ręki aplikantki adwokackiej p. Rymlerowej, która sprawą tą już się zajęła.

Warto zaznaczyć, iż suma należna robotnikom w tej fabryce za godziny nadliczbowe wynosi około 75 tysięcy zł.

P. Rymlerowa wystąpi w imieniu 398 robotników.

Sprawa ta ze względu na jej obrót, wywołała wielkie zainteresowanie zarówno w sferach robotniczych jak i przemysłowych.

Kronika

CZERWIEC

19

Sroda

Dziś:
Gerwazego.
Jutro:
Bogny, Sylw.Wschód sł. 5,58
Zachód sł. 20,05

Dokąd pójść?

Teatr Miejski: — Dziś sensacyjna „Ostatnia zasłona”.
Jutro i piątek „Miłość bez grosza”.

Teatr Letni (w ogrodzie Staszca): Dziś i codziennie oryginalna krochwilą łódzka „Panna Łódź”.

W rolach głównych — Znicz, Mroziński, Dąbrowska i inni.

Początek o godz. 9-ej.
Powrót tramwajem zapewniony.

Teatr Popularny: — Dziś i dni następnych doskonała operetka „Jesienna manewry”, w wykonaniu całego zespołu operetkowego z Tatarskiewiczem jako kadetem Waleruszkiem na czele.

KINOTEATRY.

Casino: — W obronie kobiety.
Corso: — Pogromca Chmur.
Grand-Kino: — Szósta plaga św. ta.

Luna: — „Janet Gaynor szuka posady” i „Miłość Beduina”.

Odeon: — „Szczer Hotelowy”.

Oświatowy: — Dla dorosłych Niepotrzebny człowiek. Dla młodzieży Pat i Patachon jako pogromcy wilków.

Splendid: — „Nieznosna Fif”.

Spółdzielnia: — Czar walca.
Wodewil: — Niewiniątko.

TEATR REWJI „GONG”.

(Cegielniana 16).

Dziś świetna rewja p. t. „Chcesz pan się ożenić” z udziałem całego zespołu „Gongu” na czele z Hanką Runowiecką, Owidzką, Ustarbowskią, Gustawem Cybulskim, Belskim, Laskowskim, Piłarskim, Sobótkówną i Wojnarem.

Codziennie 2 przedstawienia o 8,15 i 10,15.

RADIO.

PROGRAM WARSZAWSKI
ŚRODA.

11.56 — Sygnał czasu z Warszawskiego Obserwatorium Astronomicznego, hejnał z wieży marjackiej w Krakowie, komunikat lotniczo-meteorologiczny.

12.10—12.50 Koncert z płyt gramofonowych.

12.50—13.00 — Komunikaty Powszechnej wystawy krajowej. Transmisja z Poznania na wszystkie polskie stacje.

13.00 — Komunikaty: rolniczy, meteorologiczny oraz transmisja z Krakowa notowań giełdy zbożowej krakowskiej.

14.50 — Komunikaty: meteorologiczny i gospodarczy.

15.10 — Odczyt „Istota państwa w świetle geografii politycznej”.

15.35 — Komunikat harcowski.

15.50—16.45 — Koncert z płyt gramofonowych.

17.00 — Odczyt p. t. „Zegary elektromagnetyczne”.

17.25 — „Skrzynka pocztowa”.

17.55 — Koncert popołudniowy

18.50 — Rozmaitości.

19.10 — Odczyt p. t. „Co widziałem w Poznaniu”.

19.56—20.00 — Sygnał czasu.

20.05—20.15 — Komunikaty kursowe P. W. K.

20.15 — Koncert wieczorny.

20.15 — Słuchowisko literackie.

22.00 — Komunikat lotniczo-meteorologiczny.

22.25—22.40 — Komunikaty P. A. T., policyjny i sportowy.

23.00—24.00 — Transmisja muzyki tanecznej z Krakowa.

Kto chce mieć Radio

dobry aparat na spłatę 6-miesięczną, niech się zwróci do firmy

POLSKIE RADIO

INŻ. KRZYŻANOWSKI I S-ka

ul. Andrzejka 4.

Bezplatna próba z ustawieniem aparatu w mieszkaniu klienta nie zobowiązuje do kupna.

Zagadnienie niżki cen chleba

Doniosła rola państwowych rezerw zbożowych — Spadek cen zboża na rynkach krajowych spowodował potanień chleba

Cena chleba staniała w okresie przednowka.

Ustalona już była prawda, jako niezmiennie prawo naszego życia gospodarczego, że polski przednowek oznacza zawsze głód na wsi — i drożyznę chleba w mieście.

Rolnik jak i ziemianin — wywozili po zbiorach zboże zagranicę, sprzedając je po niskich cenach — a na przednowku posiadali puste śpichrze. Na wyżywienie zaś miast, a w szczególności wielkich jak Warszawa — Łódź trzeba było sprowadzać obce, drogie żyto wskutek czego cena chleba na wiosnę była zawsze wysoka.

Zjawisko to zdawało się być zaletnym prawem naszej ekonomiki i nikt nie usiłował się mu przeciwstawić. Dopiero w ubiegłym roku wobec znacznego deficytu naszego bilansu handlowego, rząd analizując przyczyny tego deficytu stwierdził, jak wielką pozycję w naszym

imporcie stanowi import zbóż chlebowych i jak małe korzyści dla gospodarstwa rolnego spowodować może eksport tych zbóż.

Ta obserwacja spowodowała stworzenie we wszystkich województwach rezerw zbożowych, które przyczyniły się do unormowania dość trudnego problemu i wpływały na regulację cen wewnątrz kraju.

Możliwe zaspokojenie rynku wewnętrznego zbożem własnym wywarło swój wpływ — oprócz odciążenia bilansu handlowego i płatniczego, wpłynęło również na kształtowanie się cen chleba i maki, które utrzymują się na jednakowym poziomie nie dochodząc nigdy do poziomu notowanego choćby na wiosnę roku 1928.

Unajocznia nam to poniższe zestawienie cen chleba w Łodzi w roku 1928 i 1929. A więc obecnie cena chleba w Łodzi z 70 proc. wymiata jest mniejsza o 60 proc. aniżeli była rok temu. W ostatnich dwu miesią-

cach znaczny wpływ na spadek cen chleba w kraju wywiera spadek cen zboża na rynkach krajowych.

Wbrew jednak alarmom poruszonemu na łamach o znaczących — w związku ze spadkiem cen zboża — stratach rolnictwa, — podnieść należy że deruta cen zboża dotknęła rolnictwo na przednowku, a więc w czasie gdy nieomal 80 proc. zbiorów zostało skonsumowane, w okresie gdy większość naszych gospodarstw włościańskich występuje raczej jako konsument niż producent. Dla rolnictwa bardziej ważną sprawą jest zapobieżenie spadkowi cen w obrocie po żniwach, w miesiącach jesiennych, w których rolnicy realizują większą część swoich zbiorów — niżli obecnie.

Unormowanie cen na zboże i zachamowanie drożyzny chleba przyczyniło się w znacznym mierze do normalniejszego życia szerokich rzesz ludności miejskiej jak i wiejskiej. Stan.

Odpowiedzi redakcji

P. I. Mikołajczykowi ze Zduńskiej Woli. — Pismo przesyłał do zarządu wojewódzkiego związku legjonistów — Łódź, ul. Gdańska 57.

Informatorowi o zajęciach w jednej ze szkół łódzkich komunikujemy, iż anonimami zasadniczo nie interesujemy się.

Z pędzącego pociągu wykradli kilka bel towaru

Wczoraj niewykryci dotychczas sprawcy okradli wagon towarowy pociągu Nr. 462, zdążającego do Krakowa.

Kradzież sposrzedzono na dworcu w Koluszkach. Złoczyńcy prawdopodobnie dostali się do pociągu w biegu i zerwawszy pomybę z wagonu, skradli belę towaru wełnianego wagi 57 klg., belę skór wyprawionych, belę skóry brokatowej, belę manufaktury i kilkanaście drobniejszych przesyłek.

Straty wynoszą kilka tysięcy złotych.

Przeprowadzone dochodzenie nie doprowadziło do ujęcia sprawców kradzieży. Dalsze poszukiwania w toku. (p)

Przedszkola

otrzymają jednolity program

W ministerstwie oświaty opracowywany jest obecnie dokładny regulamin programowy dla ochronek (przedszkoli). W chwili obecnej w skład w przedszkolach, program zabaw, śpiewów, robótek — wszystko to nie odbywa się według jakiegos planu jednolitego. Każdego nauczyciela, każda ochronek sama na własną rękę układa dla siebie program. Odbija się to następnie w szkole powszechnej, do której dzieci przychodzą z przedszkoli stojących na różnych poziomach.

Program ministerjalny nie będzie wydany w formie zarządzenia, a jako polecona przez władze szkolne broszura instrukcyjna, do której nauczyciele i nauczycielki będą się przystosowywały z uwzględnieniem lokalnych warunków.

Biuro informacyjne dla maturalistów

Akademicka Grupa Pracy, chcąc przyjąć z pomocą maturalistom, zorganizowała Biuro Informacyjne dla maturalistów, gdzie udzielane są wskazówki co do warunków studiów, egzaminów wstępnych i t. p. na uczelniach krajowych i niektórych zagranicznych. Biuro mieści się w lokalu Biblioteki Młodzieży Polskiej 11 Listopada 26 (Konstantynowska) i jest czynne w poniedziałki, środy i piątki od 5—7 po poł.

Strzelec w Brzezinach

Nazew Łódzkiego Oddziału Ligi Mocarstwowego Rozwoju Polski, stanęło cały szereg różnych organizacji oświatowych, sportowych, społecznych i politycznych, które między swoimi członkami zbierają mniejsze lub większe składki na fundusz dyspozycyjny dla marszałka Piłsudskiego a będący przeznaczony na walkę ze szpiegostwem.

W dniu onegdajszym do sekretariatu Wojewódzkiego Bezparyjnego Bloku współpracujący z Rządem z Łodzi — nadesiał z Brzezina sprawozdanie prezesa zw. strzeleckiego, z którego wynika, że między strzelcami w Brzezinach zebrano ogółem 336 zł. 50 gr., którą to sumę wpłacono na konto Nr. 19544 w K. O.

SPROSTOWANIE.

We wczorajszym numerze „Głosu Polskiego” ukazała się wzmianka na temat wyborów do Kasy Chorych w Pabjanicach, do której wkraśl się błąd drukarski. P.P.S. uzyskała w obecnych wyborach 3 mandaty, podczas gdy poprzednio posiadała nie 3, jak mylnie wydrukowano, ale 7 mandatów.

W świetle tych cyfr, wczoraj nasza wzmianka nabiera do pewnego właściwego sensu.

Echa wyborów

do Kasy Chorych w Pabjanicach

Wybory niedzielne w Pabjanicach wykazały bardzo znaczny wzrost głosów komunistycznych. Okazuje się że frekwencja wyborców była bardzo słaba, bo głosowało zaledwie 30 proc. uprawnionych do głosu.

Stronnictwa robotnicze, stojące na gruncie demokracji i państwowości rozwinęły słabą agitację, podczas gdy komuniści nie żałowali na wybory pieniędzy i... demagogicznych

obietek.

Ze stronnictw robotniczych N. P. R.-Lewica utraciła w porównaniu do wyborów w r. 1925 — 2 mandaty, Chadeccy — 3 mandaty, socjaliści niemieccy 1 mandat. **NAJWIĘCEJ JEDNAK UTRACIŁA P. P. S. CKW.** — partja ta miała dotąd 7 MANDATÓW, OBECNIE POSEŁ SZCZERPOWSKI MA TYLKO 3 MANDATY, CZYLI STRA-

CIŁ 4 MANDATY.

Okazuje się, że zupełną rację miał prezes Bloku Bezparyjnego, poseł Sławek, gdy mówił w niedzielę w Łodzi, że P. P. S. CKW. **PROWADZĄC NIEPOCZYTALNĄ WALKĘ Z RZĄDEM** i licytując się z komunistami w demagogijz pracuje w gruncie rzeczy, nie dla siebie i państwa, lecz dla komuny i wrogów Rzeczypospolitej.

Wstrząsające samobójstwo młodego żołnierza

Podłożył sobie granat pod głowę i spowodował jego wybuch

W dniu wczorajszym Widzew zaalarmowany został silną detonacją, która rozległa się na polach w okolicy ulicy Konstytucyjnej.

Nieliczni przechodnie, nie wiedząc, co się stało, w pierwszej chwili rzucili się do ucieczki i dopiero, gdy ochłonęli z przerażenia, ruszyli na miejsce, gdzie rozległa się detonacja.

Ujrzeni oni wówczas *Wstrząsającą scene. W polu, w kałuży krwi, leżał jakiś żołnierz.*

Przechodnie przedewszystkiem zaalarmowali policję. Wkrótce na

miejsce tajemniczego wypadku zjechała, również żandarmerja oraz lekarz wojskowy.

Ustalono wówczas, że rannym był 21-letni szeregowiec 1-je kompanii karabinów maszynowych 31-go pułku Strzelców Kan. Czesław Lewandowski. *Wyszedł on z koszar, zabierając ze sobą granat*

Znalazłszy się w zupełnie odлюдnem miejscu Lewandowski podłożył się na ziemi, podkładając sobie pod głowę granat, poczem spowodował rozmyślnie jego wybuch.

Nieszczęśliwy żołnierz otrzymał sześć głębokich ran głowy i

liczne ciężkie obrażenia na całym ciele.

Przewieziono go do wojskowego szpitala okręgowego, gdzie walczy ze śmiercią.

Przyczyna rozpaczliwego czynu żołnierza narazie jest osłonięta mgłą tajemnicy. Lewandowski nie pozostawił żadnych listów i nie zwierzał się przed kolegami ze swych rozpaczliwych zamiarów, to też nikt nie zna przyczyny jego kroku.

Istnieje pewne przypuszczenie, że samobójstwo ma podkład erotyczny.

W sprawie tej żandarmerja prowadzi energiczne dochodzenie.

Nowa rada miejska w Kole

i jej oblicze polityczne — Sukces B. B. i klęska cekawistów

W ubiegłą niedzielę, jak donosiliśmy, w Kole odbyły się wybory do rady miejskiej. Zainteresowanie wyborami było średnie, gdyż na 8438 uprawnionych do głosowania wyborców, głosowało tylko 6192 osób, a więc 73,38%.

Największą ilość głosów oddano na listę „Bezpart. Bloku Gosp.” a mianowicie 1488. Blok uzyskał zatem 7 mandatów, podczas gdy w poprzedniej radzie rozporządzał tylko trzema mandatami.

Wybory kolejskie były jednocześnie klęską dla P.P.S. Cekawisci, którzy w poprzedniej radzie

posiadali 1 mandat, obecnie nie uzyskali ani jednego mandatu.

Natomiast P.P.S. d. Fr. Rew. uzyskała jeden mandat, przyczem na listę te padło 237 głosów.

Ch. D. miała dawniej 5 radnych, obecnie zblokowała się ona z Bezpart. Robotn. Blok ten uzyskał 455 głosów i dwa mandaty, które podzielone zostaną między Ch. D. i Bezpart. Robotn.

Stronnictwo Narodowe uzyskało 1245 głosów i 5 mand., utrzymując w ten sposób swój dawny stan posiadania.

Poalej-Sjon - prawica — 626 głosów i 2 mandaty (dawniej 4)!

Poalej Sjon - lewica — 569 głos. i 2 mandaty (dawniej również 2).

Bund uzyskał 490 gł. i 2 mandaty (dawniej 1).

Ortodoksi, sjonisci i „Bezpart. Żydzi” zblokowali się, wystawiając jedną listę, na którą padło 686 głosów i uzyskali 3 mandaty (dawniej: Ortodoksi — 1; Bezp. Żydzi — 2 i Sjonisci — 0). W ten sposób ugrupowania te utrzymały swój stan posiadania.

Jeśli chodzi o skład narodowościowy, to do nowej rady wejdzie 14 Polaków (jak dawniej), (9 żydów (dawniej 10) i jeden niemiec (dawniej 0).

Tajemnica inż. Lisowskiego Urzędowy komunikat magistratu

Inż. architekt Wiesław Lisowski, dotychczasowy kierownik oddziału architektonicznego magistratu m. Łodzi, zgodnie z wniesioną prośbą rezygnacyjną, zwolniony został z dniem 15 b. m. z zajmowanego stanowiska.

Posiedzenie rady szkolnej

Dziś, w środę, o godz. 8-jej wieczorem w lokalu wydziału oświaty i kultury (Piramowicza Nr. 10, II p.) odbędzie się posiedzenie rady szkolnej m. Łodzi.

Na porządku obrad rozstrzygnięcie konkursu na kierownictwo w szkołach Nr. 90, 95 i 110 oraz sprawy bieżące.

Rocznik 1908

Kto ma się stawić dziś do poboru

W dniu dzisiejszym, jako kolejnym dniem powszechnego poboru, winni stawić się:

Przed komisją poborową Nr. 1 przy ul. Pomorskiej 18 mężczyźni rocznika 1908, zamieszkali w obrębie 9-go komisariatu policji o nazwiskach na litery: K M P T.

Przed komisją poborową Nr. 2 przy ul. Ogrodowej Nr. 34 — winni stawić się mężczyźni rocznika 1908, zamieszkali na terenie 14-go komisariatu policji o nazwiskach na litery: A B C D E F V H.

Przed komisją poborową Nr. 3 przy ul. Zakątnej Nr. 82 winni stawić się mężczyźni rocznika 1907 kąt. B. (czasowo niezdolni), zamieszkali na terenie 2-go komisariatu policji, o nazwiskach na litery: A—Z i zamieszkali na terenie 9-go komisariatu policji o nazwiskach na litery A B C D E F G H I J.

Do przeglądu należy stawić się w stanie trzeźwym, wymytym i posiadać dokumenty osobiste. (r).

Dyżury aptek

Dziś w nocy dyżurują apteki: N. Epszteina, Piotrkowska 225, M. Bartoszewskiego, Piotrkowska 95, M. Rozenbluma, Cegielniana 12, Gorfeina, Wschodnia 54, J. Koprońskiego, Nowomiejska 15. (b)

Odwołania w sprawie służby wojskowej przyjmują urzędy wojewódzkie

Okólnik min. spr. wewn. wyjaśnia, że w razie odmownego rozstrzygnięcia przez powiatową władzę administracyjną podania o odroczenie czynnej służby wojskowej, względnie skrócenia tej służby oraz rozstrzygnięcia podania o udzielenie ulgi, poborowy ma prawo w ciągu dni 14, licząc od dnia następnego po dniu doręczenia odmownej decyzji, złożyć odwołanie do władzy wojewódzkiej.

Odwołanie to należy wnieść przez starostwo lub przez władzę, która orzeczenie komisji podała do wiadomości petenta.

Niedotrzymanie terminu powoduje

utratę prawa do dalszego starania się o ulgę.

Dni biegu pocztowego nie wlicza się do tego terminu. Jeżeli ostatni dzień terminu przypada na niedzielę, lub święto, termin kończy się dopiero w następnym dniu powszednim.

W wypadkach odwołań ma zastosowanie rozp. Prez. o postępowaniu administracyjnym. Wniesienie odwołań nie odracza wcielenia do szeregów.

Zaskarżenie decyzji, dotyczącej stopnia zdolności do pracy członka rodziny poborowego, może nastąpić

tylko w związku z odwołaniem przeciwko orzeczeniu, odmawiającemu przyznania odroczenia terminu odbycia służby. Jeżeli zaskarżenie wniesione dotyczy członka rodziny — kobiety, kobieta ta badaniu komisji rozpoznawczej nie podlega. Tylko gdy rozpoznanie lekarskie wydaje się niejasne ze stanowiska wiedzy lekarskiej, członek rodziny — kobieta może być drugi raz zbadany.

Podobne badania kobiet przeprowadza Wydział Zdrowia wojewódzkiej władzy administracyjnej, lub cywilny szpital przy współudziale lekarza rządowego.

Otwarcie basenu pływackiego w Warszawie

W sobotę rozpoczęto napełnianie wodą wielkiego basenu Łazienkowskiego w Warszawie. Kompletnie na pełnienie pływacki potrwa kilka dni poczem basen zostanie oddany do użytku publiczności i będzie czynny codziennie bez żadnych ograniczeń.

Dla sportowców administracja basenu przewiduje ulgowe bilety sezonowe.

Ile osób pobiera zasiłki doraźne?

Według obliczeń Urzędu zasiłkowego magistratu m. Łodzi ogólna liczba osób, pobierających zapomogi doraźne w okresie od 27 maja do 2 czerwca r. b., wyniosła 307, w tem 284 mężczyźni i 23 kobiety. W okresie tym wypłacono zasiłków na ogólną sumę złotych 4.791.95.

Zasiłki ustawowe pobierało 6.057 osób, w tem 3.404 mężczyźni i 2.653 kobiety. Suma wypłaconych zasiłków wyniosła zł. 99.387.25.

Robotnicy łódzcy na PWK

Dziś uda się do magistratu m. Łodzi delegacja robotników związków wólkienicznych w sprawie wyasygnowania odpowiedniej sumy pieniędzy na wysłanie do Poznania na Powszechną Wystawę Krajową delegatów fabrycznych, wybranych przez robotników.

Po powrocie z wystawy delegacji fabryczni złożą sprawozdania z wycieczki i zobrazują swym kolegom spostrzeżenia z wystawy. (p)

JUTRZEJSZY WYSTĘP ARTYSTÓW TEATRÓW MORSKIE OKO I QUI PRO QUO.

Jak już podaliśmy jutro tj. w czwartek dnia 20 bm. odbędzie się w sali Filharmonji wspaniała rewja w 14 odsłonach p. t. „Servus Zula i Jarossy...”. Udział biorą: Zula Pogorzelska, Fr. Jarossy, M. Balterkiewiczówna, Leon Wyrwicz, J. Boroński, W. Macherski i inni. Kto więc pragnie przyjemnie spędzić wieczór, niechaj spieszy do Filharmonji. Artyści przyjeżdżają tylko na jeden gościnny występ. Początek o godz. 9.15.

Ojciec-potwór zmuszał córkę do kazirodztwa

Przy ulicy Złotej Nr. 10 na Rokiciu zamieszkuje od kilku lat Michał Piotrowski wraz z żoną Marią i córką Eleonora. W poniedziałek Piotrowski powróciwszy do domu w stanie pijanym, pobił żonę i córkę, przyczem awantura przeniosła się z mieszkania na podwórze.

Indagowana przez sąsiadów Eleonora Piotrowska wyjaśniła, że ojciec

pobił ją dlatego, że nie chciała mu się oddać. Pod naciskiem sąsiadów udała się ona do komisariatu policji gdzie zameldowała, że w roku 1927 ojciec jej Michał Piotrowski groźbą zniewolił ją, od tego czasu utrzymywał z nią stosunki płciowe.

Gdy matka usiłowała udaremnić haniebne zakusy męża, zagroził jej śmiercią o ileby ujawniła to przed policją. W roku ubiegłym Eleonora

Piotrowską zaszła w ciążę i wówczas za namową ojca udała się do akuszerki Libertowej przy Szosie Pabjanickiej 46, która dokonała na niej zabiegu spędzenia płodu.

Koszta operacji ponosi ojciec. Na skutek tego zameldowania władze policyjne zarządziły natychmiastowe aresztowanie zwyrodniałego Michała Piotrowskiego. (p)

Samowola podatkowa samorządów

będzie ukrócona

Jedną z największych bolączek ludności wiejskiej i miejskiej są nadmierne nieraz podatki komunalne, nakładane przez władze samorządowe.

Biorąc pod uwagę ciężkie położenie gospodarcze ludności, spowodowane ogólną koniunkturą, mini-

sterstwo spraw wewnętrznych postanowiło przeciwstawić się śrubowaniu podatków samorządowych, choćby przeznaczonych na potrzeby pilne.

Odtąd ministerstwo spraw wewnętrznych będzie odmawiało zatwierdzenia podatków samorządowych, przekraczających zdolność

płatniczą ludności.

Ostatnio odmówiono zatwierdzenia statutów o podatku inwestycyjnym na budowę szkół, szpitali i ochroniek w powiatach: brzezińskim, łżeckim, radomskim, sandomierskim, horochowskim oraz gminie miasta Rzeszowa.

Wiadomości sportowe

Trenerzy pływaczy w Polsce

Jak się dowiadujemy Polski Związek Pływacki zamierza w sezonie bieżącym zaangażować 7—8 trenerów pływackich. W ten sposób każdy okręg posiadałby swego instruktora.

Ustalono dotychczas, że w Warszawie pracować będzie doskonały trener węgierski Imre Szasz, którego sport pływacki na Węgrzech zawdzięcza swój poziom. Do Lwowa sprowadzony będzie również Węgier Mezei, a w Poznaniu trenować będzie Niemiec Woeller z Lipska. Uzoślątych 4 lub 5 trenerów ustali P. Z. P. w dniach najbliższych.

**

Wiemy wszyscy, że Związek Pływacki nie należy u nas do najbogatszych. Mimo to usilnie się stara o podniesienie klasy pływackiej w Polsce, nie szczędząc kosztów. Tymczasem Polski Związek Lekkoatletyczny, jeden z najpotężniejszych, ma tylko dwóch trenerów do dyspozycji: Klumberga i Jacobsona. Jeśli się weźmie pod uwagę, że o niektórych okręgach P. Z. L. A. całkiem zapomniano (np. o Łodzi), dojdziemy do smutnych wniosków. Czy tak masowy sport, jak lekka atletyka nie potrzebuje trenerów? Czy P. Z. L. A. mające wydać poważne sumy na mecze zagraniczne, nie mogłyby tych pieniędzy wydać na gażę dla zagranicznych instruktorów?

Mamy wrażenie, iż przy dobrej gospodarce znajdują się pieniądze na jedno i na drugie. Trzeba tylko trochę chcieć.

Mistrzostwa Łodzi w hazenie

Analfabetyzm sędziów

Onegdaj na boisku W.K.S-u rozegrano 2 mecze hazeny z serii rozgrywek o mistrzostwo Łodzi. Spotkały się H.K.S i Zjednoczone oraz T.U.R. — Rodzina wojskowa.

Wprawdzie powyższe zawody nie należały do zbyt emocjonujących, jednak zasługują na szersze omówienie, choćby ze względu na ogólne zainteresowanie hazeną w sportowej Łodzi.

Hazena, narodowa gra czeska (hazat' — rzucać), na grunt łódzki wprowadzona została przez tułtejszy okręgowy ośrodek W. F. przed dwoma laty.

Początkowo uprawiali ją zespoły męskie, wkrótce jednak przyjęła się wśród drużyn żeńskich. Hazena jest istotnie jakby stworzona dla kobiet, odpowiadając im pod względem form ruchu i estetyki. Przypomina w kombinacji i technice szczypiorniaka i koszykówkę, które jednak są przeznaczone raczej dla mężczyzn.

Nic dziwnego, że już w ciągu jednego roku zainteresowanie hazeną wśród pań wzrosło tak, że obecnie Łódź posiada 8 drużyn żeńskich, walczących o tytuł mistrzowski. Poza to hazene uprawiają panie w Zgierzu i Ozorkowie. Daleko pod względem liczebności drużyn stoimy za Warszawą, która posiada ponad 20 zespołów klubowych i prawie drugie tyle szkolnych.

Do najsilniejszych drużyn łódzkich należą H.K.S., Ł.K.S. i W.K.S. Miedzy nimi też rozegra

się rywalizacja o tytuł mistrza.

Zespoły te pod względem techniki, stylu i taktyki stoją na poziomie dobrych drużyn warszawskich.

Reszta łódzkich hazenistek stawia pierwsze kroki w sporcie, lecz mimo wysokich porażek, doznawanych od silnych przeciwników, nie zraża się i stale poprawia swą formę.

Omawiając bliżej mecz rozegrany między T.U.R. i Rodziną wojskową, zakończony remisem 1:1, musimy stwierdzić duże postępy. T.U.R. rozporządza lotnym napadem, w którym wyróżnia się solistka Duniakówna. Pomoc i obrona mierne. Bramkarka zbyt rzadko chwytą piłkę, a tylko odbija ją, co jest błędem.

Rodzina wojskowa gra bardzo powolnie, ale kombinacyjnie. Najlepsza jest w drużynie szybka Dubasówna.

Zawody H.K.S-u ze Zjednoczonymi wykazały miazdzącą przewagę harcerek, które mają świetny atak. Zjednoczone grały nieźle, lecz absolutnie nie strzelały.

Zwycięstwo H.K.S-u w stosunku 20:0 jest zbyt wysokie.

Specjalne miejsce poświęcimy pp. sędziom, którzy dwa powyższe mecze prowadzili.

P. H., który sędziował zawody T.U.R. — Rodzina wojskowa, zapomniał zdążyć się, że jest arbitrem. Bawił się rozmową z zawodniczkami podczas gry, udzielał im rad i wskazywał, podniecał do gry głośnieimi okrzykami,

a przede wszystkim wykazał kompletny brak znajomości przepisów. Drużyny robiły co chciały. Nie zwracano uwagi na przekraczanie pól, na atakowanie ciała, na prawidłowość rzutów wolnych i z rogu; wogóle fatalnie pastwiono się nad przepisami. A pan sędzia bawił się na boisku w najlepsze.

P. R., prowadzący mecz H.K.S. — Zjednoczone, miał ułatwioną nieco robotę, bo harcerki znają przepisy i same w razie przewinienia dyktowały sędziemu, co należy w danym wypadku zrobić. Jednak wykroczeń było wiele, i gdyby p. sędzia zwrócił baczniejszą uwagę na przetrzymywanie piłki, na bieganie z nią i strzały z niedozwolonej odległości, wynik zawodów brzmiałby nieco odmiennie. Trudno żądać od zawodniczek, by cały czas gry baczły na przepisy. O wykroczenie nie trudno.

Sędziowie, zdaniem naszym nie tylko są po to, aby odgryźdźwali auty; od tego są linjowi, by tej drobnostki pilnowali. Na sędziach spoczywa poważny obowiązek prawidłowego pod każdym względem przeprowadzenia gier.

Abymy to móc uczynić, należy przeczytać przepisy (odnośnie hazeny — dziełko Kurlęty i Rębowskiego). A gdy to niewystarczy, trzeba zorganizować przy kolegium sędziów Ł.O.Z.G.S. kursy sędziowskie i chętnych przeegzaminować. Przy dobrych chęciach rzecz łatwa do przeprowadzenia.

Jubileusz

p. Mieczysława Karpińskiego

Popularny kolarz łódzki p. Mieczysław Karpiński obchodzi w roku bieżącym jubileusz swej 20-letniej pracy na nówie sportowej. Swą karierę sportową rozpoczął Karpiński od uprawiania lekkiej atletyki i stał się jednym z czołowych zawodników Łodzi. W latach 1914—16 Karpiński odnosi sukcesy w kolarstwie, które po kilkuletniej przerwie powtarza w r. 1924 i 1925.

Od tego czasu zostaje członkiem zarządu ŁTK, jako kapitan klubu i mandat ten piastuje do dzisiejszego dnia.

O zasługach organizacyjnych p. Karpińskiego świadoczy fakt, że został on wybrany przez międzyklubową komisję kolarską jako prezes, odgrywając wielką rolę w życiu kolarskim województwa łódzkiego.

Ze swej strony życzymy p. Karpińskiemu jaknajdłuższych lat pracy na terenie sportu.

Hamburger S. V. w Polsce

Słynna niemiecka drużyna footballowa „Hamburger S. V.”, która w ciągu kilku lat dzierżyła mistrzostwo Niemiec, przyjeżdża do Polski w sierpniu i rozegra kilka meczów. Turniej swoje rozpoczną Niemcy w Królewskiej Hucie meczem z Polityjnym K. S.

W składzie Hamburger S. V. występuje kilku reprezentacyjnych graczy Niemiec jak Harter, Bayer i inni.

Sytuacja gospodarcza łódzkiego okręgu przemysłowego

Stenogram referatu red. dr. Berkowicza wygłoszonego na zjeździe wojewódzkim B.B. w Łodzi

Nie jest rzeczą przyjemną, ani wdzięczną mówić o sytuacji gospodarczej łódzkiego okręgu przemysłowego w tym momencie, kiedy sytuacja ta przedstawia się doprawdy (używając nawet określenia oględniejszego) bardzo poważnie. Jeżeli dla określenia jej nie używam wyrazu „katastrofalna”, to czynię to dlatego, że katastrofa oznacza brak możliwości poprawy na przyszłość. A przecież jest cały szereg zjawisk na horyzoncie gospodarczym państwa, świadczących, że kryzys, jaki tu w Łodzi i w województwie łódzkim odczuwany, ma charakter primo — w znacznym stopniu lokalny, a następnie, acz mniej, czy więcej dłużej trwał, to przecież przypuszczalnie przejściowy, pod warunkiem jednak, że przemysłowi i okręgowi temu z niezwłoczną i energiczną pomocą te czynniki w państwie, które wpływ na życie gospodarcze w państwie wywrzeć mogą.

Bo, proszę państwa, nie trzeba być wybitnym znawcą życia gospodarczego, ani jego szczególnie głębokim obserwatorem, aby stwierdzić, że Polska cierpi obecnie przede wszystkim na kryzys włókienniczy, powiedziałabym ściślej włókienniczy i skórzanym, gdyby przemysł skórzanym zatrudniał poważniejszą liczbę robotników.

Wystarczy wziąć do ręki jeden z numerów „Wiadomości Statystycznych”, aby ten istotnie specyficzny, acz ekonomicznie uzasadniony, fakt jakim jest depresja włókiennictwa, przy znacznie lepszej sytuacji w innych przemysłach, w całej wyrazistości zaobserwować.

Słyszymy częstokroć, że przecież nie może być tak źle również z sy-

tuacją gospodarczą w Łodzi, skoro ilość bezrobotnych w całym państwie z miesiąca na miesiąc maleje. I faktycznie ilość ogółem zatrudnionych w przemyśle robotników powiększyła się od stycznia do końca kwietnia rb. z 535 tys. do 562 tys. przy czym najpóźniejszy wzrost dotyczy przemysłu mineralnego, chemicznego, budowlanego i drzewnego ale ilości zatrudnionych włókienniczy spadła w tym samym okresie ze 179 tys. do 172 tys., a zatem o 9 tys.

I to jeszcze nie byłoby tragedją, niestety — cyfry powyższe nie charakteryzują dostatecznie redukcji uruchomienia włókiennictwa, bo przemysł włókienniczy w chwilach martwoty rynkowej w chwilach zastój i braku zamówień nie zwalnia robotników, ale ogranicza ilość dni pracy. Skoro zaś przytem panosi w całej pełni t. zw. kosztą generalną, to oczywiście przechodzi okres ciężki. Jasne, że pociąga to za sobą także niedzę mas robotniczych, pracujących ilko 3-4 dni na tydzień i wpadających w przysłowiową sytuację, w której za wiele zarabiają, aby umrzeć, ale stanowczo za mało, żeby żyć.

Zdawałoby się, że klęska częściowego bezrobocia jest z jednej strony wspólna wszystkim gałęziom przemysłu polskiego, a z drugiej strony nie ma tak olbrzymich rozmiarów, jeżeli w kwietniu ilość tych właśnie częściowo bezrobotnych (t. zn. pracujących mniej niż 6 dni w tygodniu) wynosi około 20 procent całej przeszło półmilionowej armii robotników przemysłu przetwórczego (pomijam hutnictwo i górnictwo). Ale, proszę państwa, średnia statystyczna jest nieistniejącą fikcją; średnio biorąc, ilość częściowo bezrobotnych wynosiła faktycznie 20 procent; ale skąd się ta średnia wzięła?

W rzeczywistości niema takiej gałęzi w Polsce, w którejby liczba częściowo bezrobotnych przekraczała 5 proc. ogółu zatrudnionych w danej gałęzi robotników! Tylko w garbarstwie sięga 10 proc., a we włókiennictwie dochodzi do 48 proc., a

ślad właśnie, z arytmetycznego konglomeratu tych cyfr, zrodziła się fikcyjna, a względnie łagodnie brzmiąca, cyfra 20 proc. Jeszcze wyraziściej bije to zjawisko ze statystyki przeciętnej ilości przepracowanych przez jednego robotnika w ciągu tygodnia godzin. Przeciętna dla całego przemysłu wraz z włókiennictwem wynosi tu znowu około 46 godzin, jednak dla przemysłu chemicznego — 48,2, dla mineralnego — 46,8, dla pozostałych przemysłów oscylowała także około 46 godz. i tylko we włókiennictwie spadła do 40,3 godz. Podkreślam — za kwiecień, za maj nie mam jeszcze cyfr; dziś w piśmie czytałem, że liczba ta spada obecnie według Z. P. W. w P. P. do trzydziestu kilku godzin.

Do jakiegokolwiek sięgniemy dziedzin, wszędzie powtarza się ten sam obraz: depresja gospodarcza przybiera formy najbardziej zdecydowane i wyraziste we włókiennictwie.

Mniej miarodajnymi byłyby cyfry przywozu surowców i półfabrykatów celem przerobu w Polsce, bo ten przywóz może być odmienny dla różnych przemysłów w pierwszym kwartale roku ze względu na odmiennosc okresów zakupów przed sezonowych w różnych gałęziach przemysłu. Jednak i tu wiele mówi fakt, że ogólny przywóz surowców i półfabrykatów wzrósł w I-ym kwartale roku bież., w porównaniu z tymże kwartałem r. ub. z 527 milj. zł. do 560 milj. zł., że szczególnie silny wzrost przywozu wykazuje hutnictwo — z 61 milj. zł. do 82 milj. zł., przemysł chemiczny — z 85 milj. zł. do 100 milj. zł., papiernictwo, przemysł drzewny i rubryka różnych przemysłów i, że wreszcie spadek przywozu surowców i półfabrykatów do przerobu wykazuje znowu tylko włókiennictwo (tę i garbarstwo).

Również niezupełnie miarodajne, ale jednak rzucające pewne światło charakterystyczne na ustosunkowanie sytuacji włókiennictwa do sytuacji innych działów przemysłu są cyfry, charakteryzujące stan zamówień w zakładach przemysłowych we-

ług klasyfikacji dobry, średni i zły. Najwyższy odsetek robotników, objętych „złym” stanem zamówień, wykazują w kwietniu znowu (poza garbarnią) przedziałnie i tkalnie około 60 proc., najniższy zaś cementownie — 7,4 proc., wapienniki — 12 proc.) i elektrotechnika — 12 procent.

Dla ścisłości jeszcze raz podkreślam, że nie wolno jednak we włókiennictwie ze statystyki stanu zamówień stawiać horoskopów na przyszłość dalszą, gdyż włókiennictwo polskie, naogół biorąc, w nieznanym tylko stopniu pracuje na zamówienia. Najbardziej symptomatycznym, ale mało uchwytym barometrem sytuacji okręgu łódzkiego jest stopa procentowa dyskonta prywatnego, od szeregu już miesięcy w Łodzi notorycznie wyższą, niż w pozostałych ośrodkach przemysłowych państwa. Instytut badań koniunktury pisze w swym ostatnim biuletynie, że stopa dyskonta prywatnego w Łodzi utrzymywała się w ciągu całego kwietnia na poziomie 23 proc. w stosunku rocznym. Już z tego bije tragedia, wskazująca zarazem najbardziej zapalne miejsce choroby — brak kapitałów obrotowych. Ale rzeczywiste cyfry są jeszcze wyższe niż tego chce Instytut badań Konjunktur. Tylko weksle z żyrem kilku największych firm przyjmowana w kwietniu przy stopie 23 proc., względnie nieco niższej. Ale firmy te nie korzystają niemal bezpośrednio z dyskonta prywatnego. Cały łódzki przemysł średni natomiast oraz znaczna ilość firm przemysłu wielkiego płacić musi w dyskoncie prywatnym 25 proc. — 26 proc. w stosunku rocznym. Wie o tem każde dziecko Łodzi, dlatego śmiem o tem mówić, ale dodam, że, jeżeli tak jest, że kolosy, zatrudniające tysiące robotników, szukać muszą dyskonta na ulicy po tak horrendalnej stopie częstokroć dla zapłacenia podatków, odsetek i kar za zwłokę, to jest źle, jest bardzo źle i trzeba tu spieszyć z niezwłoczną pomocą pod groźbą, że te tysiące robotników zostaną bez pracy.

(D. c. n.)

Reforma systemu podatków miejskich

Uważając, iż obok reformy ustroju podatków państwowych żywotne znaczenie dla sfer gospodarczych posiada również sprawa należytego uporządkowania systemu samostojnych podatków i opłat komunalnych, izba przemysłowo-handlowa w Łodzi podjęła w sprawie tej dochodzenie ankietowe.

W związku z tem izba zwróciła się do wszystkich organizacji gospodarczych okręgu łódzkiego, prosząc o zakomunikowanie jej ważniejszych dezzyderatów, z jakimi poszczególne organizacje w sprawach tych występowały do czynników rządowych i komunalnych.

Pragnąc podjąć w powyższych sprawach ewentualną akcję interwencyjną — izba prosiła równocześnie o wskazanie, które podatki, względnie opłaty komunalne są najbardziej uciążliwe dla życia gospodarczego okręgu, bądź to ze względu na ich wysokość, bądź też — niesłuszne podstawy wymiarowe.

Wyjdźmy na rynki świata

W biurze izby przemysłowo-handlowej (Targowa 63) znajdują się następujące zgłoszenia:

Firma w Konstantynopolu poszukuje dostawców z Polski przędzły wełnianej oraz bawełnianego aksamitu w prążki na męskie ubrania.

Firma egipska poszukuje eksporterów artykułów i materiałów włókienniczych wszelkiego rodzaju oraz artykułów chemicznych, wyrobów skórzanym i gumowych, w szczególności zaś większych transportów gumowych pantofli kapielowych.

Firma agenturowa w Afryce Południowej zaofiarowała swe usługi w zakresie eksportu towarów włókienniczych, w szczególności artykułów dzianych z Polski do Afryki Południowej.

Ciekawa ustawa bankowa we Francji

Cudzoziemcy muszą składać przysięgę

Izba francuska przyjęła jednogłośnie dnia 13 b. m. ustawę o uregulowaniu przepisów, na podstawie których wolno wykonywać we Francji zawód bankiera. Od wykonywania tego zawodu usunięte są zgóry te osoby, które odbywały karę za szantaż, oszustwo, nadużycie zaufania i t. d. Przed otrzymaniem zezwolenia muszą wszyscy kandydaci czy petenci, bez względu na narodowość i przynależność państwową, wykazać na podstawie aktów swą nieskazitelną przeszłość.

Obywatele państw, z któremi Francja nie posiada umowy prawnej, będą zobowiązani do złożenia przysięgi przed urzędem stanu.

Przeciw amerykańskiej wyższej celi

Noty protestacyjne rządów europejskich

Od chwili uchwalenia przez kongres nowej ustawy o podwyższeniu celi, otrzymał departament stanu w Waszyngtonie 9 not protestacyjnych od rządów europejskich. Między innymi złożyły noty protestujące rządy: austriacki, norweski, hiszpański, szwajcarski, włoski.

Wszystkie noty protestacyjne zostały złożone w komisji finansowej senatu, który będzie je rozpatrywał po dyskusji nad samą ustawą celną.

„Zgłaszajcie się na członków Koła Opiekunów przy Sądzie dla nieletnich w Łodzi. Praca ideowa bez żadnych zobowiązań materialnych!”

Koniec wojny celnej z Niemcami

Charakterystyczny głos pisma niemieckiego

Z umieszczonego w dzienniku „Berliner Tageblatt” artykułu „Ende des Zollkrieges mit Polen?” opartego na telegramie warszawskiego korespondenta, wyjmujemy kilka uwag, świadczących o nastrojach, panujących pod tym względem w Niemczech.

Wedle twierdzenia tego korespondenta wznowienie rokowań handlowych polsko - niemieckich oczekiwane jest w polskich sferach gospodarczych z pewnym napięciem i należy żywić nadzieję, że tym razem rokowania te zostaną uwieńczono pomyslnym dla obu stron rezultatem. Przesłankami do tego twierdzenia są zdaniem autora telegramu trudności gospodarcze Polski, które rząd stara się wszelkimi siłami zwalczyć. Za jeden z najważniejszych wiodących do tego celu środków uważa autor właśnie rychłe zawarcie umowy handlowej polsko-niemieckiej.

Pewien brak zaufania do dr. Hermesa ze strony Polski działa —

zdaniem autora — w dalszym ciągu hamując na ukończenie rokowań, co więcej, autor stwierdza, że właśnie w czasie nieobecności dr. Hermesa w Warszawie, zajętego innymi sprawami, rokowania posunęły się znacznie naprzód i wyraża nadzieję, że obecny wpływ dr. Hermesa na przebieg dalszych rokowań nie odegra istotnej roli.

Korzystniejszej umowy, aniżeli ustalonej do pewnego stopnia w obecnej jej fazie rolnictwo niemieckie — zdaniem autora — nie będzie.

Obniżenie płac w angielskim przemyśle bawełnianym

Po przedziałniakach zniżka płac dotknąć ma z kolei robotników angielskiego przemysłu tkackiego.

Związek przemysłowców włókienniczych w Manchesterze uchwalił na ostatnim swym posiedzeniu oświadczenie o obniżeniu płac dla tkaczy o 12,85 proc. Obniżka ta obejmie przeszło 190 tysięcy tkaczy.

dzie mogło ze strony polskiej uzyskać.

W ciągu długotrwałych rokowań handlowych polsko - niemieckich zdarzały się już niejednokrotnie momenty, których delegacja niemiecka odpowiednio nie umiała wyzyskać. Szkodę z tego tytułu poniosło tym razem bezsprzecznie niemieckie rolnictwo, gdyż w spornej sprawie uregulowania importu trzody polskiej do Niemiec mogło osiągnąć zadośćuczynienie swoim „uprawnionym” interesom. „Berliner Tageblatt” jest zdania, że o ile sprawa ta nie będzie rychło załatwiona, polskie sfery zainteresowane podejmą niewątpliwie starania o inne „drogi i formy”, poparcia eksportu w tej dziedzinie, co wyniki dotychczasowych rokowań uczyni „bezzasadnymi”.

Tyle dziennik berliński o nastrojach nie tyle sfer polskich, ile raczej niemieckich, w związku z mającym niebawem nastąpić podjęciem rokowań handlowych,

GIEŁDA.

URZĘDOWA CEDUŁA GIELDY WARSZAWSKIEJ

Dyskontowy 126.—
Zachodni 70.—
Polski 166.—
Zarobkowy 78.50
Firley 47.— 46.50
Lilpop 30.50, 30.—
Rydzki 40.—
Cegielski 35.75, 36.—, 35.75
Ostrowieckie 85.—
Starachowice 26.25

PAPIERY PAŃSTWOWE I LISTY ZASTAWNE

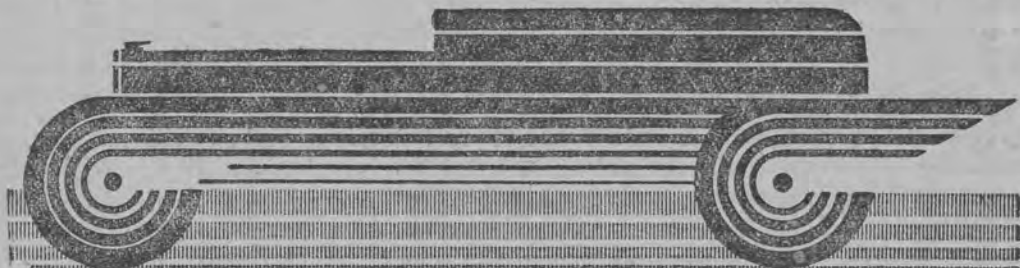
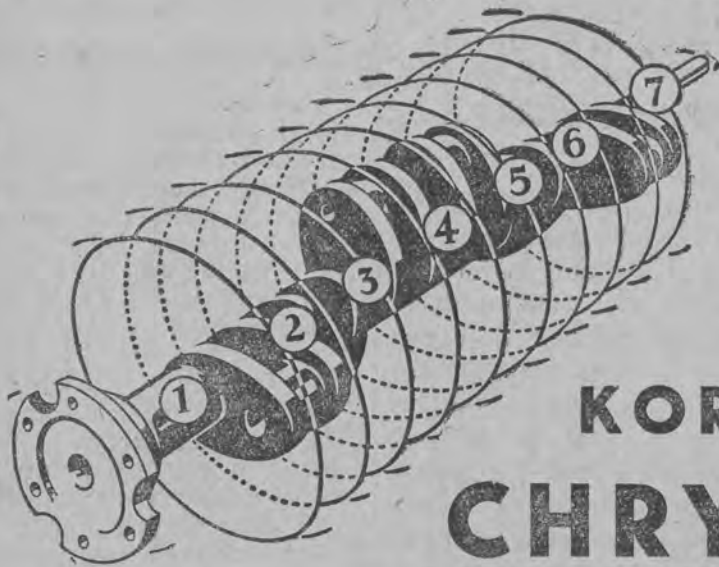
Pożyczka inwestycyjna 104.—
104.50, 104.25
Dolarówka 70.25, 70.50, 70.—
5 proc. konw. kolejowa 59
Dolarowa 83.50
Kolejowa 102.50
8 proc. Banku Gosp. Krajowego 94.—
7 proc. Banku Gosp. Krajowego 83.25
4 i pół proc. listy zast. ziemskie 47.75
4 i pół proc. m. Warszawy zł. 45.—
5 proc. m. Warszawy zł. 51.—, 51.25
8 proc. m. Warszawy zł. 66.75, 66.50, 66.65

URZĘDOWA CEDUŁA GIELDY WALUTOWEJ

Gotówka:
Dolary 100
Czeki:
Holandia 358.08
Kopenhaga 237.52
Londyn 43.23 i ćwierć
N. York 8.90
Paryż 34.89
Praga 26.38 i pół
Szwajcaria 171.51 i pół
Wiedeń 125.27
Włochy 46.66
Berlin 212.75

JEDNA Z TAJEMNIC CICHYCH OBROTÓW WAŁU KORBOWEGO W CHRYSLER'ZE

Dwadzieścia, trzydzieści, pięćdziesiąt razy na sekundę w zależności od szybkości Twojego Chrysler'a obraca się wał korbowy, wytrzymały szaloną siłą motoru Silver Dome, bez drgań i bez szumu. Wytrzymuje on tę siłę z łatwością charakterystyczną jedynie dla Chrysler'a, gdyż jest wsparty na siedmiu dużych łożyskach i zrównoważony przeciwwagami wyrównującymi odśrodkową siłę sześciu korbowodów. Neutralizator drgań pochłania przy puszczeniu w ruch motoru drgnienia wibracji. Poza tym między panewkami a wałem korbowym znajduje się stała warstwa oliwy. Dzięki temu systemowi konstrukcji wału korbowego miękkość, bezszumność i wydajność siły w Chry-

ler'ze jest nie mniejsza po przejeździe 100 000 klm. niż po pierwszych 500. Chrysler jest stale doskonały.

SAM CHRYSLER POSIADA NASTĘPUJĄCE WŁASCIWOŚCI:
SILVER DOME MOTOR O WYSOKIEM CIŚNIENIU ZOTERMICZNE INWAROWE MOSTKI TŁOKOWE MOTOR NA GUMOWYCH PODKLADACH WAŁ KORBOWY NA SIEMIU ŁOŻYSKACH Z PRZECIWWAGAMI
NEUTRALIZATOR DRGAŃ WENTYLACJA KARTERU
OCZYSZCZACZ SSANEGO PRZEZ KARBURATOR POWIETRZA
FILTR DO OLIWY
FILTR DO BENZYNY
HYDRAULICZNE HAMULCE

Trzy znakomite sześciocylindrowe modele Chrysler: Imperial, Chrysler '75', Chrysler '65' oraz czterocylindrowy Plymouth. Wozny Chrysler'a wszelkich rodzajów i ceny. Obejrzyjcie modele u przedstawicieli. Załączajcie katalogi i warunków kupna.

JÓZEF LEŻON, UL. PRZEJAZD 4.
Chrysler Motors Detroit Michigan

Baczność! Urzędnicy (czki)

państwowi, komunalni i pracownicy prywatni otrzymują

BEZ PIENIĘDZY
OBUWIE, płaszcze gumowe, zamkowe, gąbardinowe, bieliznę, galanterię, kołdry, jedwabie i inne towary

„KREDYTPOL”
Piotrkowska 70,
fr., II p.

Ogłoszenia drobne

BIŻUTERIA
zegarki na raty, ceny gotówkowe „Preciosa”. Piotrkowska 123, w podwórzu, 1581

BIŻUTERIE
kupuj. Pełną wartość płacę. Solidne traktowanie „Preciosa”. Piotrkowska 123 w podwórzu. 1581

SPRZEDAM
w Rudzie Pabjanickiej, 4 min. od przystanku tramwajowego Marysin lub Lotnisko, posesję 80x30 oparkowaną, ogród owocowy, warzywny, dom mieszkalny wolny, drewniany, 1 pokój z kuchnią i werandą oszkloną, światło elektryczne. Wiadomość: Biuro pośrednictwa Grund, przystanek tramw. Marysin 1981-19

OKAZYJNIE
do sprzedania łóżko z pościelą; kołtka, szafa, lustro. Adres: Sienkiewicza 85, m. 50 2001-21

SPRZEDAM
okazyjnie dwa motory 4,5 i 5 K. M. elektryczne 120 wolt, zakład blacharski Szosa Pabjanicka № 0 20

POTRZEBNA
służąca do wszystkiego. Andrzeja 16, piekarnia 1999-20

CHEŁOPIEC
do roznoszenia paczek potrzebny, Weinberg, Piotrkowska 114 1995

WSPÓLNKA
z kapitałem do 5000 dolarów poszukuje do istniejącej fabryki pończoch Współpraca pożądana. Zysk około 4000 zł. miesięcznie przy całkowitym zapewnieniu kapitału. Oferty sub. „117” 1993

ZAKŁAD KRAWIECKI
L. Stańkowski, Piotrkowska 285 poleca, ubiory gotowe i na zamówienia. Warunki dogodnie 1777-51

RÓŻNE MIESZKANIA
zaraz do oddania, oraz sklep spożywczy i piwiarnia, róg Narutowicza i Zagajnikowej. 1799-57

ZDROJOWISKA.
Zakopane. Pensjonat „Mascotte” ul. Chałubińskiego, poleca pokoje z komfortem, słoneczne, terasy, duży ogród, kuchnia wykwitna i obfita, ceny umiarkowane. Nr. telefonu 285. 1925-26

ZGINEŁA
legitymacja zapomogowa wydana przez P.U.P.P. na nazwisko Włodzimierza Aleksandrowa, m. Łódź, Kilińskiego № 144. 1994

Do akt. № 379, 380, 381 i 382-1929 r.

Obwieszczenie
Komornik Sądu Grodzkiego w Łodzi i rewiru powiatu Łódzkiego, Bronisław Dembowski, zamieszkały w Łodzi, przy ul. Przejazd 86, na zasadzie art. 1030 Ust. Post. Cyw. ogłasza, że dnia 28 czerwca 1929 r. od godz. 10 rano, będzie dokonana publiczna licytacja ruchomości, należących do Wilhelma Pfeiffera i składających się z ośmiu maszyn pończosniczych mechanicznych w pełnym komplecie ocenionych na sumę zł. 2.400.— Licytacja będzie dokonana w Aleksandrowie przy ul. Parzenczewskiej № 9. Łódź, d. 15.6.29 r. Komornik: Br. Dembowski.

Dr. med. Zygmunt Datyner
Urolog.

Choroby nerek, pęcherza i dróg moczowych.
Przyjmuje od 9-10 i od 6-8 w.
Piramowicza 11 (dawn. Olgińska) Tel. 48-95.

Dr. St. Bibergal
Moniuszki 11

Choroby skórne i weneryczne elektroterapia
Przyjmuje od 8-10 i od 6-8 wiecz. w niedz. od 10-11

Do akt. № 412-1929 r.

Ogłoszenie.
Komornik Sądu Grodzkiego w Łodzi Tomasz Chorzeński zamieszkały w Łodzi przy ul. Sienkiewicza № 67, na zasadzie art. 1030 U. P. C. ogłasza, że w dn. 26 czerwca 1929 r. od godz. 10 rano we wsi Modlica, gm. Gospodarz, pow. Łódzkiego, odbędzie się sprzeczka z przetargu publicznego ruchomości, należących do Stefana i Stanisławy Ławickich i składających się z konia, trzech krów i wozu roboczego, oszacowanych na sumę zł. 1260.— Łódź, dn. 25.5.29 r. Komornik: T. Chorzeński.

Do akt. Nr. 76-1929 r.

Obwieszczenie
Komornik Sądu Grodzkiego w Łodzi i rewiru powiatu Łódzkiego, Bronisław Dembowski, zamieszkały w Łodzi, przy ul. Przejazd 86, na zasadzie art. 1030 Ust. Post. Cyw. ogłasza, że dnia 28 czerwca 1929 r. od godz. 10 rano będzie dokonana publiczna licytacja ruchomości, należących do Izraela Tencera i składających się z trzech krosien mechanicznych ocenionych na sumę zł. 600.— Licytacja będzie dokonana w Aleksandrowie przy ul. Kościelnej № 62. Łódź, d. 15.6.1929 r. Komornik: Br. Dembowski.

Do akt. № 215-1929 r.

Obwieszczenie
Komornik Sądu Grodzkiego w Łodzi i rewiru powiatu Łódzkiego, Bronisław Dembowski, zamieszkały w Łodzi, przy ul. Przejazd 86, na zasadzie art. 1030 Ust. Post. Cyw. ogłasza, że dnia 28 czerwca 1929 r. od godz. 10 rano, będzie dokonana publiczna licytacja ruchomości, należących do Mojżesza Poznersohna i składających się z dziesięciu warsztatów mechanicznych w pełnym komplecie ocenionych na sumę zł. 4.000.— Licytacja będzie dokonana w Zgierzu przy ul. Piłsudskiego № 18. Łódź, d. 15.6.1929 r. Komornik: Br. Dembowski.

Ogłoszenie.

Wyrok W Imieniu Rzeczypospolitej Polskiej

Obecni: Przewodniczący Wice-Prezes: Żukwa, Sędziowie Handlowi: Weigt, Łoziński, Sekretarz: apl. Engliszer. — Sąd Okręgowy w Łodzi w Wydziale Handlowym na posiedzeniu publicznym w dniu 8 czerwca 1929 roku rozpoznał sprawę ogłoszenia upadłości Wacława Niewinowskiego. — W podaniu złożonym do Sądu Okręgowego w dniu 5 czerwca 1929 r. petenci: Gustaw Szulc i Bronisław Bojanowski żądają ogłoszenia upadłości Wacławowi Niewinowskiemu, osadzenia upadłych w areszcie dla dłużników, oraz opatrzenie wyroku rygorem natychmiastowej wykonalności. W uzasadnieniu powyższego żądania petenci powołują się z uwagi: 1) że żądania petentów zostały uzasadnione przez złożenie weksli protestowanych. Sąd Okręgowy na zasadzie art. 437, 441, 442, 449, 455, 457 K. H. art. 339, 711, 1629 — 1640 U. P. C. oraz art. 2 p. 4 Dekretu o rejestrze handlowym wyrokiem zaocznym postanowił: 1) ogłosić upadłość handlującemu Wacławowi Niewinowskiemu; 2) chwilę otwarcia upadłości oznaczyć początkowo na dzień 31 maja 1929 roku; 3) zamianować Sędzią Komisarzem Sędziego Handlowego Klemensa Poznańskiego; 4) zamianować kuratorem upadłości adw. Bolesława Fichnę; 5) oddać upadłego pod dozór policji; 6) nakazać opieczutowanie kantoru, składów, kasy, zbioru dokumentów, rejestrów, papierów, nieruchomości i rzeczy upadłego gdziekolwiek się one znajdują; 7) uskutecznić wpis w rejestrze handlowym na zasadzie art. 2 p. 4 dekretu z dnia 7 lutego 1919 r.; 8) wyrok opatrzyć rygorem tymczasowej wykonalności; 9) odpis wyroku zakomunikować Prokuratorowi przy Sądzie Okręgowym w Łodzi. Przewodniczący: Sędziowie Handlowi: (—) Żukwa. (—) Weigt, (—) Łoziński.

Z mocy art. 476 K. H. wzywam wierzycieli Wacława Niewinowskiego, aby w dniu 25 czerwca 1929 r. o godzinie 12 w południe stawili się osobiście lub przez pełnomocników w kancelarii Wydziału Handlowego Sądu Okręgowego w Łodzi celem wyboru kandydatów na syndyka tymczasowego.

Sędzia Komisarz:
Klemens Poznański.

Za zgodność:
B. Fichna
Adwokat. 2005

Zarząd Spółki Akcyjnej

„Przemysł Jedwabny”

zawiadamia niniejszem P. P. Akcjonariuszów, iż w dniu 2 lipca b. r. o godz. 12-iej w południe, w lokalu własnym, przy ulicy Cegielnianej Nr. 13 w Łodzi, odbędzie się

Zwyczajne Walne Zgromadzenie

z następującym porządkiem dziennym:

- 1) Wybór przewodniczącego,
- 2) Rozpatrzenie i zatwierdzenie sprawozdania oraz rachunku Zysków i Strat za rok operacyjny 1928,
- 3) Wybory do Zarządu i Komisji Rewizyjnej,
- 4) Wnioski Zarządu i Akcjonariuszów.

W razie niedojścia do skutku Walnego Zgromadzenia w dniu 2 lipca b. r. odbędzie się w dniu 16 lipca b. r. o godz. 12 w południe powtórne Walne Zgromadzenie z powyższym porządkiem dziennym, które w myśl § 17 Statutu będzie zdolne do powzięcia uchwał, bez względu na liczbę obecnych Akcjonariuszów.

P. P. Akcjonariusze, życzący sobie wziąć udział w tem Zgromadzeniu, winni do dnia 25 czerwca b. r. złożyć swe akcje lub odnośne zaświadczenia instytucji bankowych.

Łeczniczy Elixir do zębów

ZMIJKA

odświeża usta, konserwuje i wzmacnia zęby i dziąsła.
Do nabycia tylko

Apteka S. Bartoszewskiego, Łódź, ul. Piotrkowska 164, tel. 7-15

Dr. med. LUDWIK RAPEPORT

Choroby nerek, pęcherza i dróg moczowych.

ul. Fr. Narutowicza (Dzielnia) 25, Telefon 44-10. Godz. przyjęć od 1-2 i od 4-3 pp.

Dr. NEUMARK

ul. Moniuszki 5, tel. 70-50
choroby skórne i weneryczne naswietlanie lampą kwarcową leczenie zylaków. 70-10
Godz. przyjęć 11-2, 5-8, panie 5-5

Dr. med. H. GUTSTADT

Akuszerek-ginekolog
Zachodnia 62 (Cegielniana 23) telef. 29-52. Przyjmuje od 8-10 i od 5-7 po poł.

Dr. med. J. KAHANE

chor. wewnętrzne spec. serca
Radwańska № 2 front, I-sze piętro przyjmuje od 5-7 po poł.

Prenumerata

miesięczna „Głosu Polskiego” ze wszystkimi dodatkami wynosi w Łodzi zł. 5,60, za odrośnięcie — 40 groszy; z przesyłką pocztową w kraju — zł. 6,50,—; zagranicą — zł. 10.—